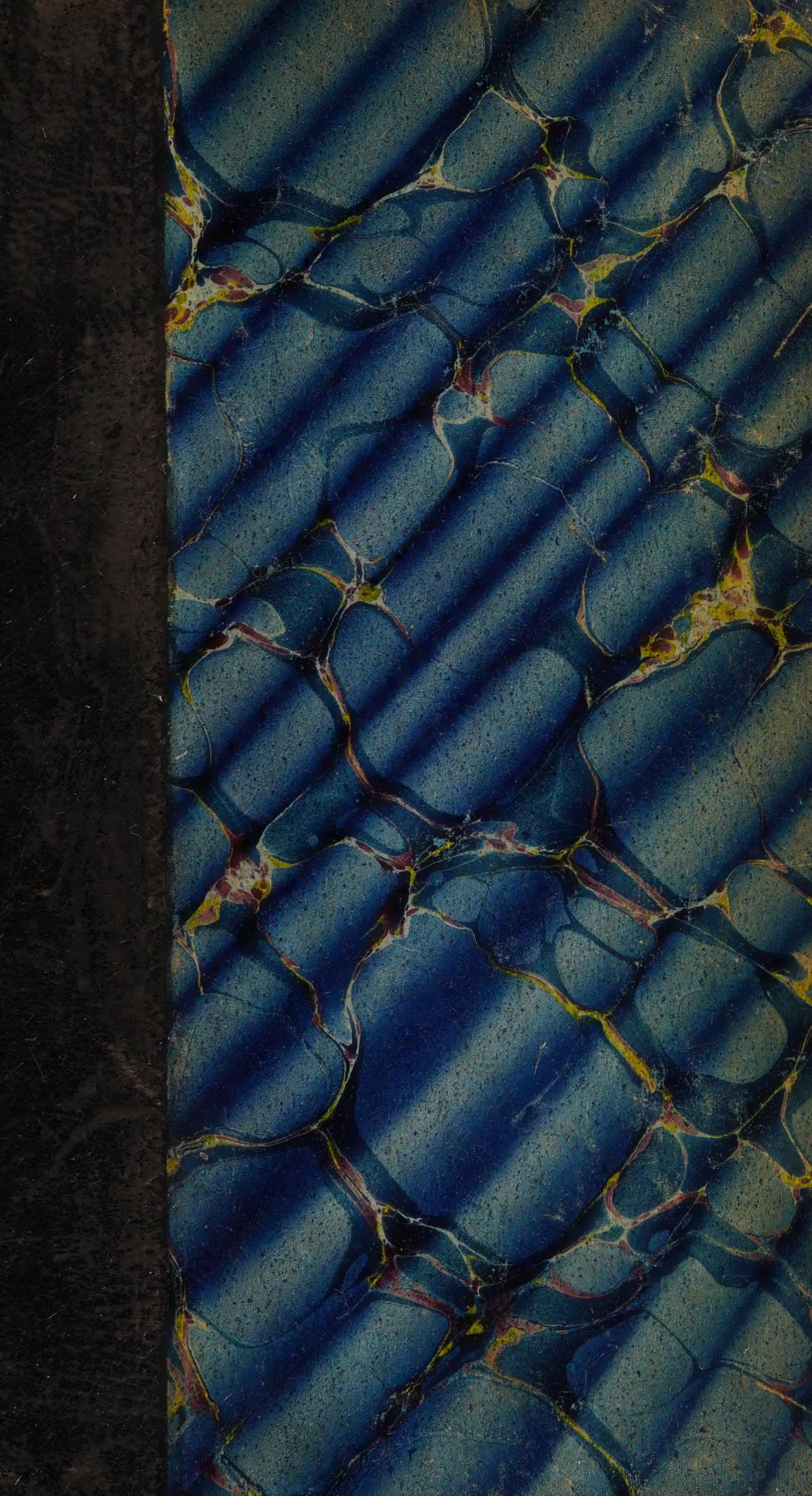

PROCESSUS INTEGRI

IN

MORBIS

Ferè Omnibus

CURANDIS,

A Thoma Sydenham, M. D.

Conscripti.

Quibus accessit graphica Symptomatum delineatio, unà cum quamplurimis observatu dignis.

NECNON

De Phthisi Tractatulo.

EDINBURGI:

Apud Hamilton, Balfour, & Neill.

MDCCL.

LECTORI.

AMICE LECTOR,

SPECIMEN habes Praxeos eximiæ, in dilectiſſimi filii M. D. uſum, cautè & diligenter excogitatum, ſuâ ipſius manu conſcriptum; mihi autem pro familiaritate iſtâ quâ omnes excepit conceſſum à *Cl. Sydenhamo*; viro ſanè, cui vix ætas ſuperior parem dederat, vel poſtera datura eſt, non modò in arte ſuâ mirâ ſagacitate, & ingenii acumine ſingulari, conſpicuo; ſed & probis moribus, & in humanum genus ſtudio & amore inſignibus adeò, ut apud omnes ſummum ſui reliquerit deſiderium: cujus præcepta, licet animo meo

& imo pectore infixa ſint, ne tamen fortè fortunâ, in mei ipſius & ægrorum detrimentum, excidant memoriâ parùm fidâ, typis haud ita pridem mandabam, exemplaribus circiter viginti impreſſis, ut amicis quoque inſervirem. Neſcio autem quo pacto in lucem irrepſit publicam inter *Miſcellanea Curioſa* ſuperioris anni Norimbergæ editum; ſed inepta mole inutile. Prodiit tandem eo modo veſtitum, ut tibi ſit in quovis loco paratum; figmentis cerebri vanis, & futilibus ſciolorum dogmatis nequaquam refertum; nec hypotheſi placidâ ſolidis, ut videtur, rationum momentis ùndequaque conſtipatâ ſuperbiens; humile autem & modeſtum accuratè morbos depingit, & accuratiùs adhuc medetur; in id ſolum ſolicitum, ut innoteſcat quod natura faciat aut ferat. Et ſi verum loqui liceat, modò partium ſitus noveris, pateant tibi per Symptomata

ægri-

ægritudines, (quod assiduâ ediscas observatione), scias deinde veram & genuinam medendi methodum per Diætam & Pharmaciam adhibere, fælicissimus eris practicus, & tibi & infirmis optimè consules. Parùm interim tuâ refert utrum Alcali peccet an Acidum, num in Spiritibus animalibus, an in ipso sanguine, aut in recondito aliquo Viscere delitescat morbi minera; unde de Periodico intermittentium reditu doctè satis & prolixè possis differere; dum interea ipsa Febris, sine ullis ambagibus, inquietudine, siti, calore, pulsu celeri, nauseâ, cæterisque Symptomatis, etiam astantibus palam est, & apertè dignoscitur. Hinc sæpius mirari subit, quamobrem anxiè ita & scrupulosè immediatas & proximas morborum causas, dum Medicinam pertractandam suscipiunt, indagare satagunt, & è tenebris istis quibus natura obduxit, irrito

irrito licet conatu, eruere, gravi & subacto judicio viri & in praxi versatissimi; satis interim gnari se latere vel quævis obvia. Unde enim dimanat graminis viridis, aut albus nivis color? Quid est quod humana anima ratiocinari nequeat dum adhuc Infantes aut Pueri sumus? Unde forma tua specifica? Satius esset Medicum quàm Philosophum agere (quis enim unquam Cartesium sibi Medicum voluerit?) minutissima Phænomena planè & ritè enumerare, & remedia, quibus unusquisque morbus faciliùs cedat, candido & sincero animo proponere; ita tandem limites suos prætergressa, quibus angustis nimis jam includitur ars nobilissima, omnibus, quaquaversum patet orbis, fæliciter satis & prosperè salutem, filiis autem suis honores summos conciliabit.

Meditabatur, paulò ante obitum, tractatum de Phthisi peritissimus Medicus; in

in perquirendo naturæ methodum, quâ morbos amoliri ſtudet, ut adjutrices porrigeret manus, & miſeriis hominum ſubveniret; diu noctuque penſitabundo, & anxio animo, exercitatiſſimus: hinc fidiſſimarum obſervationum ſerie & irrefragabali edoctus experientiâ, medicinæ praxin ornavit, & ad ſaniores reduxit regulas. Sed, væ tabidis, dum hujuſmodi nunquam intermiſſis ſtudiis detenti & defatigati ſpiritus, ſolitis non vacabant excubiis, truculentiſſimus hoſtis, *Podagra*, quæ per multos annos obſederat, & debilitaverat artus; impetu facto in interiora viſcera irruit, per vomitum & ſeceſſum enormiores intentans mortem: Unico autem morbo neſcit cedere Medicorum Princeps; ſed cum malorum cumulo acceſſit & *Renum Calculus*, qui corraſis vaſorum oſculis, ſanguinem liberaliùs, quàm ſenectus tulit, urinæ permixtum effudit; ſe jam

non

non ampliùs opponens, nec vitæ, nec mortis cupidus, placidam, & pacatam, expiravit animam. Ne tamen auxilio prorsùs destituantur tabidi, fragmenta quædam, quæ auctorem ubivis sapiunt, in primo saltem morbi stadio plerumque proficua, (neque enim fas est, quod ægrotanti proximo opituletur, celare), in publicum prodeunt; ut exindè pateat quam accurata, & omnibus numeris absoluta, si modo Deus Optimus Maximus concessisset vitam, expectari potuisset Phthisiologia.

Quid in Febribus, Variolis, Morbillis, acutis cæteris ut & Chronicis, sanandis valuit optimè meritus auctor noster, sequentes indicant paginæ. Regimen & Diæta instituuntur aptissima; præscribuntur remedia pauca, sed necessaria; nec in Pharmacopolarum lucrum excogitata, nec inani ostentationi composita: sitibundis ægris (eodem modo quo & ipse

ipſe ſitim ſuam reſtinguere ſolitus erat) cereviſiam tenuem affatim & pro libitu hauriendam, unde mirè reficiuntur & refrigerantur, concedit; nec immanitate plùs quàm barbarâ, precibus eorum ſurdus, Apozemata & Julapia præ ingrato ſapore faſtidita ſubſtituit; maximam adhibet cautelam, ne exæſtuans nimis, vel igne luculentiori, vel ſtragulorum onere, plùs adhuc incaleſceret, vel à propinatis forſan remediis eum in finem, ut per poros eliminetur materia morbifica cruda adhuc & inconcocta; quæ tamen hâc datâ anſâ concitato motu cerebrum petit, unde Phreneſis aut Coma, extravaſato ſanguine deturpant cutim maculæ purpureæ, aut eruptiones quas vocant miliares, collum & pectus ubivis obſident. Numquid ad amuſſim magis depingi poterat quàm Variolarum hiſtoria? eruptionis diem in utravis ſpecie deſignat, puſtularum ingeni-

um

um ad unguem deſcribit; quo tempore incipiat, & quamdiu continuetur Salivatio; quo iterum faciei manuumque tumor ſe prodat; quid tandem quolibet die expectandum, diſertè explicat. Paregoricorum uſum, quo emolumento judicent Practici, primus perſuaſit, malum, ingerendi Cardiaca ante eruptionem, morem, unde ſæpè accerſitum fuerit confluentium genus, meritò primus improbavit. Meliùs autem hæc ex ipſo fonte. Valeas itaque, amice Lector, & ſicubi ſcateant Mendæ ignoſcas.

S. M.

EXCEL-

E X C E L L E N T I

ET IN RE MEDICA ADMIRABILI VIRO

D. THOMAE SYDENHAM, M. D.

O Qui capacem nobilis artifex
Eludis Orcum ; quo tamen ibimus
Cuncti, quo humanæ Parentes
Et decimæ tulit ordo Lunæ ;
Præsens fugacem sistere Spiritum,
Præsens maligno tollere de toro
Mortale Corpus, & propinquum
Exequiis removere Morbum :
Quem Nos honorem, quas statuas Tibi
Ponemus, O cui non alium parem
In arte Phœbus, se remoto,
Aut Oriens videt aut recumbens?
Quo Febris audax cumque movet pedem,
Te Mater omnis, Te lachrymabilis
Adcurrit Uxor, ne caducum
Orba virum puerosque ploret.
Seu Confluentes forte timet notas
Decora Virgo ; Tu faciem eripis
Periclitantem protegisque,
Perniciem juvenum futuram.
Atqui odit artes & Tua pocula
Hæres profusus, quem simul extulit
Ad spem implicatus vel Febrili
Igne Pater, vel Hydropis Unda.
Mire paratam, Te Medico, Senex
Protelat Urnam, non sine gloria
Phœbi Tuaque, qui fugasti
Pollicitum sibi magna morbum.
Sic Te scientem non faciunt Libri
Et Dogma pulchrum ; sed Sapientia
Enata rebus, mensque facti
Experiens, animusque felix.

Non

Non mille Plantæ & multa domi Vitra,
Ignesque Centum, aut Hypothesis placens
Prosunt Medenti, vel coercent
Sæva Luis mala, sæva Febris;
Ni pectus adsit concilii potens;
Ni plena rugis Experientia
Ususque naturam secutus,
Quid faceret moneant in aurem.
Hæc Praxis olim grande decus Sacræ
Adduxit Arti: Sic Veterum stetit
Secura fama; sic præivit
Hippocrates, meruitque Cœlum.
At non eandem sorte pari viam
Pressit *Galenus*: Non *Arabes* Virum
Æque sequuti; non Falerna
Usque madens *Paracelsus* uva.
Primus relictæ Tu genium adseris
Fidemque normæ: En Diva Tibi Salus
Applaudit & ridens Juventus,
Vitaque non metuens Sepulchri,
Ex quo vagantem scripta manu Tua
Correxit Orbem Pagina nobilis:
Longum Illa Morbosis, Tibique
Perpetuum patefecit ævum.
Jam si qua restant, Eja frequentibus
Concede votis; Nos Juvenilium
Vulgus Medentum, Nos avara
Qualibet excipiemus aure.
Forte & futuro tempore quispiam
Poëta, Musis carior, ætheri
Te sidus addet, Te salubre
Sidus, & in Crisibus benignum.
Me destinantem talia Chemicæ
Curæ reposcunt: Me Medicus labor
Et spes locatæ non vacare
Pieriis patiuntur undis.

ED. HANNES.

Ex Æde Christi, *Oxf.*

Medicamentorum quædam formulæ in praxi magis familiares.

Potio Communis Purgativa.

R. *TAmarind. ſemunc. fol. Sennæ drachm. duas, Rhei ſeſquidrachm. coq. ſ. q. aq. ad unc. tres, in Colatura diſſolve Mannæ & Syrup. Roſar. ſolut. ana unc. unam. Miſce, fiat Potio.*

Emeticum Commune.

R. *Aq. Cardui Benedict. unc. duas, Infuſ. Croc. Metal. unc. unam, Syr. Caryophyll. ſemunc. Miſce, fiat Vomitorium.* Sumat horâ quartâ pomeridianâ, ſuperbibendo poſt ſingulas vomitiones hauſtum largum liquoris poſſetici.

Julapium Perlatum.

R. *Aq. Ceraſor. nigr. Lact. Alexeter. ana unc. tres, aq. Cinnamom. hordeat. unc. unam, Margarit. præparat. ſeſquidrachm. Sacchar. chryſtall. q. ſ. adde aq. Roſar. Damaſcen. ſemidrachm. Fiat Julap.* de quo capiat cochlear. quatuor, vel quinque, in languoribus.

Julapium Cardiacum.

R. *Aq. Lact. Alexeter. Ceraſor. nigr. ana unc.*

tres, aq. Epidem. Syr. Caryophyll. & de ſucco Citri, ana ſemunc. Miſce, fiat Julap. de quo capiat ſæpiùs.

Decoctum Diæteticum.

R. *Rad. Sarſæparill. unc. ſex, lign. Saſſafr. & Chinæ ana unc. duas, Glycyrrhiz. unc. unam. Coq. in aq. font. Congiis duobus per horæ dimidium; deindè ſtent clausè ſuper cineres calidos per horas duodecim; poſteà ebulliant ad tertiæ partis conſumptionem: Cum primùm ab igne amoveatur, infunde ſem. Aniſi ſemunc. poſt duas horas coletur, & poſtea depuretur per reſidentiam, & liquor reponatur lagenis vitreis probè clauſis ad uſum.* Sit pro potu ordinario per triginta dies.

Apozema Aperiens & Antiſcorbuticum.

R. *Rad. gramin. Cichor. Fœnicul. & Aſparag. ana unc. unam, uvarum Corinthiac. & Paſſul. enucleat. ana unc. duas, fol. hepat. ling. cerv. & cap. Ven. ana manipulum unum, fol. Beccabung. ſub finem addit. manipulos duos. Coq. ſ. q. aq. fontan. ad libr. duas; ſub finem adde vini Rhenani ſemilibr. Colaturâ adhuc calente, infunde ad duas horas, vaſe clauſo, Cochl. hortenſ. manipulum unum. Colaturæ adde Syr. è quinque radic. & è ſucco Aurant. ana unc. duas, aq. Cinnamom. hordeat. unc. unam. Miſce, fiat Apozema.* Sumat ſemilibr. manè, & quintâ pomeridianâ, per quatuordecim dies.

Eclegma

Eclegma incraſſans in Tuſſi.

R. *Ol. Amygd. dulc. unc. unam, Syr. Papav. Rhœad. Portulac. Jujub. & Lohoch. ſani ana ſemunc. Sachar. cryſtall. q. ſ. Miſce in mortario marmoreo ad integræ horæ ſpatium, & fiat Linctus perfectè miſtus; recondatur in olla figulina ad uſum.* Capiat ſæpiùs lambendo è baculo Liquiritiæ.

Eclegma fortiùs incraſſans.

R. *Conſerv. Roſ. rub. Syr. Violar. & de Mecon. ana unc. unam, ſem. Papav. alb. drachm. tres. Contundantur ſimul, & per ſetaceum trajiciantur; deindè adde ol. Nuc. moſchat. expreſſ. gr. ſex. Fiat Eclegma.*

In Defluxione tenui.

R. *Conſerv. Roſ. rub. unc. duas, Syr. de Mecon. & Jujub. ana unc. unam, Oliban. Maſtich. & Succin. ana drachm. unam, ol. Nuc. moſchat. per expreſſionem gr. ſex. Miſce, fiat Lohoch:* de quo lambat ſæpè; bis in die cap. Eclegm. deſcript. cochl. unum, inſtillando Balſam. Sulphur. Aniſat. à gut. octo ad gut. duodecim.

Cereviſia Purgativa.

R. *Polypod. Querc. libr. unam, Rad Rhabarb. Monach. fol. Sennæ & Paſſul. enucleat. ana ſemilibr. Rhabarb. inciſ. & rad. Raphan. Ruſtican. ana unc. tres, fol. Cochl. hortenſ. ſalv. ana manipulos quatuor,*

Aurantior. incis. N° *quatuor. Infunde in Congiis quinque vel sex Cerevisiæ non lupulatæ, fermentationis tempore; & quando ad maturitatem pervenerit,* sit pro potu ordinario per dies quatuordecim vel viginti & unum: præcipuè verò sumat haustum singulis Auroris.

Emplastrum Hystericum.

R. *Galbani in tinctura Castor. solut. & colat. drachm. tres, Tacamahac. drachm. duas. Fiat Emplast. pro umbilico.*

Catharticum pro Infantibus tenellis.

R. *Syrup. Cichor. cum Rhabarb. cochl. unum parvulum.*

Decoctum Amarum Purgativum.

R. *Decoct. amar. duplicatâ Sennâ unc. quatuor, Syrup. de Spina cervina unc. unam, Elect. de Succ. Rosar. drachm. duas. Misce, fiat Potio.*

Laudanum Liquidum Auctoris.

R. *Vini Hispanici libr. unam, Opii unc. duas, Croci unc. unam, pulv. Cinnamomi, & Garyophillorum, ana drachm. unam. Infundantur simul in B. M. per duos vel tres dies, donec liquor debitam consistentiam acquirat. Colatura servetur pro usu.*

DE

AFFECTIONE

IN

Fœminis Hysterica, *maribus* Hypochondriaca *dictâ*.

CUM a caſu aliquo graviori moleſtum patitur humana anima, ataxiam concipiunt animales ſpiritus; urina ſubindè limpidiſſima copiosè excernitur; ſanitatis recuperandæ ſpes omnis protinùs abjicitur, et triſtiſſima quævis ſibi ominantur ægrotæ; quamcunque corporis partem morbus inſiderit (plurimas autem inſidet) ſymptomata ei parti competentia confeſtim urgent: in capite apoplexiâ, hemiplegiâ ſoluta, ſtatim à partu adoritur; ſpaſmi epilepſiæ perſimiles (vulgò uteri ſtrangulatus, in quo venter & præcordia guttur versùs intumeſcunt) infeſtant; clavus hyſtericus, in quo dolor in capite atrociſſimus, quem tranſverſo pollice poſſis contegere, ægrâ interim materiam viridem bili porraceæ parem evomente, miſerè excruciat; cordis palpitationem, tuſſim, paſſiones iliacam & colicam, nephritin, urinæ

ſuppreſſionem

ſuppreſſionem, æmulatur paroxyſmus; vomitiones enormes, diarrhœam ſubindè excitat; externè in carne muſculoſa nunc dolorem, nunc tumorem inducit, in tibiis hydropis inſtar; nec (quod mireris) intactos dimittit dentes; dolor dorſi creberrimè ſævit; & ſæpè ſæpiùs adeò refrigerantur externæ partes, ut cadaver planè referant; in riſum & lacrymas effuſiſſimas ſine ulla προφάσει ridiculè erumpunt; ptyaliſmus nonnunquam eo gradu laborantes afficit, ut Mercurio delibutas facile crederes. Dolores hyſterici, quamcunque partem obſident, ubi diſceſſerint, teneritudinem, quæ tangi recuſat, relinquunt, ac ſi verberatæ fuiſſent carnes.

Mittatur Sanguis ad unc. octo.

Emplaſt. de Galbano umbilico admoveatur. Sequenti manè aggrediatur uſum ſequentium pilularum:

R. *Pil. Coch. maj. drachm. duas, Caſtor. pulv. gr. duo, Balſam. Peruv. gutt. tres. Fiat Pil. duodecim.* Capiat quatuor ſingulis vel alternis matutinis, pro ratione virium, horâ quartâ vel quintâ matutinâ, ſuperdormiendo.

R. *Aq. Rutæ unc. quatuor, Bryon. comp. unc. duas, Caſtor. nodulo ligat. & in vitro ſuſpenſ. ſemidrachm. Sacchar. cryſtall. q. ſ. Fiat Julap.* de

quo

quo capiat cochl. quatuor vel quinque in omni languore.

Poſt has pilulas ſumptas, utatur ſequentibus:

R. *Limatur. Chalyb. gr. octo, cum ſ. q. Extract. Abſinth. Fiat Pil.* N° tres. Sumat ſummo manè, & repetantur horâ quintâ pomeridianâ per triginta dies, ſuperbibendo hauſtum vini Abſinthitis.

Sin forma boli magis arrideat,

R. *Conſerv. Abſinth. Roman. & Conſerv. flaved. Aurant. ana unc. unam, Angelic. condit. Nuc. moſchat. condit. & Theriach. Andromach. ana ſemunc. pulv. Ari comp. drachm. tres, Zinzib. condit. drachm. duas, cum ſ. q. Syrup. de ſucc. Citr. vel, ejus defectu, Syr. Aurantior. Fiat Electuarium.*

R. *Elect. præſcript. drachm. duas, Limatur. Chalyb. gr. octo, cum ſ. q. Syrup. Aurantior. Fiat Bolus*, ſumendus manè & ſerò, ſuperbibendo hauſtum vini Abſinthitis, vel cochl. ſex ſeq. Infuſionis.

R. *Rad. Angelic. Enul. Campan. & Imperator. ana unc. unam, fol. Abſinth. vulg. Centaur. min. Marrub. alb. & Chamædr. ana manipulum unum, Cort. Aurant. ducr. inciſ. affunde vini.*

Hiſpanic.

Hispanic. q. s. ad supereminentiam duorum digitorum. Coletur tempore usus. Vel,

In Delicatulis *Chalybs* exhiberi poterit in forma pulv. sequentis:

R. *Limatur. Chalyb. probè trit. unc. unam, pulv. Ari comp. drachm. sex, sem. Coriand. præparat. Anisi, Fænicul. dulc. ana semunc. Cinnamom. accutiss. Corall. rubr. præparat. ana drachm. tres, Nuc. moschat. drachm. duas. Fiat omnium pulvis subtilissimus; cui adde Sacchar. albiss. ad pondus omnium.* Hujus cap. è cochleari semidrachm. bis in die per quatuor dies, tum drachm. unam bis in die per quadraginta dies, superbibendo cochl. sex seq. Julap. vel vini Absinthitis.

R. *Aq. Lact. Alexeter. uncias duodecim, Gentian. comp. unc. quatuor, Absinth. magis comp. unc. duas, Sacchar. albiss. q. s. Fiat Julap.* Vel,

R. *Vini Rhenan. Absinth. semilibr. aq. Gentian. comp. unc. duas, Syr. Caryophyll. unc. unam. Fiat Julap.*

R. *Myrrh. elect. Galban. & Assæ fœtidæ, ana drachm. unam, Castor. semidrachm. cum s. q. Balsam. Peruv. Fiat Pil. è singulis drachmis duodecim.* Sumat tres singulis noctibus, superbibendo

bendo *aq. Bryon compoſ.* cochl. tria vel quatuor per totum decurſum hujus proceſſus.

Si Pilulæ præſcriptæ ventrem moverint, utatur ſequentibus:

R. Caſtor. drachm. unam. Sal. ſuccin. volatil. ſemidrachm. cum ſ. q. extract. Rutæ. Fiant Pilulæ N° *viginti et quatuor.* Capiat tres ſingulis noctibus, ſuperbibendo *Julapii hyſteric.* cochl. tria vel quatuor.

Sp. Cor. Cervi ad gutt. ſedecim, vel octodecim, in aqua aliqua appropriata ſæpiùs exhibitus, valde confert.

Si verò his non cedat remediis, tum capiat ſequentes pilulas:

R. *Trochiſc. de Myrrh. pulv. ſcrup. unum, Balſam. ſulphur. Terebinth. gutt. quatuor, cum ſ. q. gumm. Ammoniac. ſolut. Fiant Pil.* N° *quatuor.* Capiat manè et ſerò, ſuperbib. *Julap. hyſteric.* cochl. quatuor vel quinque, inſtillando *Sp. Cor Cervi* gutt. duodecim.

Electuarium Antiſcorbutic. cum *aqua* ibidem deſcripta prodeſt in his affectionibus, ut et *Electuar. corroborans, cum additione Conſerv. Cochl. hortenſ. unciam unam, pulv. Ari. compoſ. drachm. ſex,* ſuperbibendo præſcriptam aquam.

At ſi affectus his non cedat remediis, eundem eſt ad *aquas ferreas*; et ſi neque his, tum ad *Sulphureas*, quales ſunt *Bathonienſes*.

Inter bibendum aquas ferreas hæc obſervanda: ſi aliquod Symptoma gravius acciderit, quod potationi aquarum referri poteſt, tunc ab iis æger abſtineat, donec Symptoma iſtud penitus evanuerit. Æger in earum uſu per ſex ſeptimanas ad minimum, vel potiùs ad duos menſes perſeveret. *Zinziber conditum*, vel *Semina Carui Saccharata*, ad calefaciendum ventriculum ſubindè ſumat. *Pilulæ* etiam *hyſtericæ* tres devorari poſſunt per primas decem noctes, ſuperbibendo *Julap. hyſteric.* cochl. quatuor vel quinque.

Quoàd uſum *aquarum Bathonienſium*, duob us diebus bibat eas, ac tertio die per modum Balnei eas ingrediatur; atque ita alternatim per ſex ſeptimanas, vel duos menſes.

Si *Chalybs* juſto plùs corpus calefaciat, tum per ejus uſum quartâ quâque Aurorâ ſumat *aq. mineralium purgantium* libr. quatuor. Quæ tametſi alvum moveant, haud tamen tumultum cient, ut ſolent Carthartica ex officinis deprompta.

Si *Chalybs* magnas perturbationes inducat, *Laudanum aq.* aliquâ *hyſtericâ* miſtum, ſingulis noctibus ad tempus aliquod propinandum.

Cùm à morbi diuturnitate fractæ et attritæ fuerint vires, venæſectio, et cathartica non ſunt præmittenda, ſed à Chalybe ſtatim incipiendum.

Ubi ſymptomata ſunt mitiora, ſatis eſt ſanguinem mittere, et alvum ſolvere ad dies tres vel quatuor; dein *Pilulas hyſtericas* ad dies decem, manè et ſerò exhibere.

In dolore intolerabili, vomitione, et diarrhæa enormioribus, exhibendum *Laudanum* et poſtea corroborandi ſpiritus; at modo per vires liceat, antè uſum Laudani, educatur è venis ſanguis, et *catharticum* propinetur; in viraginibus præſertim et ſanguineo temperamento præditis: in debilioribus autem, et haud ita pridem paroxyſmum paſſis, ſufficit ventriculum congio uno lactis cereviſiati hauſto, et mox per vomitum rejecto detergere; dein largam doſin *Theriac. Androm.* vel *Elect. Orvietan.* imperare, et cochl. aliquot liquoris alicujus ſpirituoſi, cum pauculis *Laudani liquid.* guttulis, ſuperbibenda, dare. Quòd ſi ægra jampridem vomuerit, et ulteriùs emeticis ſolicitare periculo vacabit, *Laudanum* ſinè mora propinandum eſt, eâ doſi, quæ Symptoma vincat, et poſt ſingulas vomitiones toties quoties repetendum, in forma potiſſimum ſolida, vel in liquida, in parco vehiculo, *viz.* gutt. aliquot in cochl. unum *aq. Cinamom.*

fortior. ægrâ interim conquiescente, et caput immotum tenente.

Perdomito Symptomate, manè et serò, ad dies pauculos continuetur usus *Laudani.*

Hæc duo diligenter notanda: quòd cum semel post evacuationes Laudano uti cœperimus, eâ dosi, atque illâ toties repetitâ, sumendum est donec Symptoma omninò fuerit debellatum, interjecto tantùm spatiolo inter singulas doses, ut quid prior præstiterit ante noscamus quàm alteram ingeramus; deinceps cum Laudano morbum aggredimur, nihil movendum est, nihil evacuandum vel per mitissimum enema.

Theriaca Andromachi crebrò, diuque usurpata, magnum est in hoc, et aliis morbis quàm plurimis a coloris, et concoctionis defectu ortis, remedium.

Vina Hispanica Gentianâ, Angelicâ, Absinthio, Centaurio, Corticum Aurantiorum flavedine, aliisque corroborantibus infusus medicata, si ad aliquot cochlearea ter in die potentur, admodum conferunt; modo ægra tenui non fuerit biliosoque corporis habitu.

Cortex. Peruv. ad scrup. unum manè et serò, per septimanas aliquot deglutitus, præsertim in spasmis hystericis miras habet vires.

In tenui biliosoque corporis habitu possit usurpari *Diæta lactea,* præcipuè in Colica hysterica, si

ſi modò ea incommoda poſſint ſuperari, quæ primis fere diebus apportat; quod nempè tum in ventriculo coaguletur, tum etiam viribus corporis, in ſtatu conſervandis, ſubſtentandiſque minùs ſufficiat.

Nihil tamen æque ſanguinem ſpirituſque fovet et confirmat, ac diu multumque ſingulis ferè diebus equo vehi; nec itinera in curru facta ſuo carent ſucceſſu.

De Febre Depuratoria annorum 1661, 62, 63, 64.

SI æger Juvenis ſit, extrahatur ſanguis è brachio; et eodem die poſt aliquot horas, vel ſequente die, duabus horis poſt leve prandium, *Emeticum ex infuſ. Croc. Metal. (paratis Zythogal. libr. ſex vel octo,* ut quoties vomuerit, aut alvum exoneraverit, è veſtigio ſumatur hauſtus) exhibeatur ; et poſt finitam operationem Emetici, hoc vel ſimile paregoricum :

R. *Aq. Ceraſor. nigr. ſeſcunc. aq. Epidem. ſemunc. Laudan. liquid. gutt. ſedecim, Syr. Caryophyll. drachm. duas. Miſce, fiat Hauſtus.*

Vomitoria ex infuſ. *Croc. Metall.* parata puerulis, ulliſve infra adoleſcentiam conſtitutis, vel minimâ quantitate, non eſt tutum exhibere.

Poſt hunc diem uſque ad undecimum vel duodecimum

decimum ſingulis auroris injiciatur Enema ſequens:

R. *Decoct. commun. pro Clyſtere libr. unam (vel lactis vaccini eandem quantitatem) Sacchar. culinar. & Syrup. violac. ana unc. duas. Fiat Enema.*

Poſt dictum diem alvus conſtipari permittatur, quo materia febrilis citiùs concoquatur, ad quem etiam finem Cardiaca moderata, his ultimis diebus exhibita, apprimè conducunt; ut,

R. *Pulv. è chel. Cancror. comp. gr. quatuordecim, Elect. de Ovo ſemiſcrup. cum ſ. q. Syr. Caryophyll. Fiat Bolus*, ſumendus octavâ quâque horâ, ſuperbibendo ſequentis Julapii cochl. quinque vel ſex.

R. *Aq. Lact. Alexeter. Ceraſor. nigr. ana unc. tres, aq. Epidem. & Syr. Caryophyll. ana unc. unam. Miſce, fiat Julap.* vel alia his ſimilia.

Hac methodo ſolicitè obſervatâ, uſitatò circa quindecimum diem (tum ex laudabili in urina ſeparatione, tum ex manifeſta Symptomatum omnium remiſſione) tempeſtivum eſſe Potionem Purgantem communem exhibere percipies.

Accidit interdum, maximè in Senibus, curatâ Febre, & purgato corpore, ægrum nihilominus valde debilem eſſe, & quandoque tuſſi, interdum

etiam

etiam ſcreatu, magnam glutinoſi viſcoſique, phlegmatis copiam expectorare. Hoc in caſu vinum Malaganum annoſum, cum pane toſto ei immiſſo, bibat æger.

Si ſuperveniat Iliaca paſſio, præſcribatur *Sal. Abſinth. ſcrup. unum*, ex *cochl. uno*, *Suc. Limonum*, manè & ſero; intermediis temporibus capiantur *aq. Menth. ſtillatit.* ſine Saccharo, cochl. aliquot, bis quâque horâ. Dum hæc fiunt, catulus vivens nudo ventri indeſinenter accumbat. Poſtquam dolor cum vomitu per biduum triduumve ceſſaverit, exhibeatur *Pil. Cocb. maj.* in *aq. Menth.* ſoluta, nec removendus catulus ante Pilularum uſum.

Ad recidivam præcavendam, perſiſtat in uſu prædictæ aquæ per longum tempus; & duplicatis pannis laneis ventrem à frigore defendat.

De Febre Peſtilentiali 1665, 66.

POſt venæſectionem in lecto celebrandam, æger ſtragulis obruatur, & Lacinia lanea ſincipiti alligetur; tum, ſi vomitus non adſit, hoc vel ſimile Hydroticum exhibe:

R. *Theriac. Andromach. ſemidrachm. Elect. de Ovo ſcrup. unum, Pulv. è chel. Cancr. comp. gr. duodecim,*

duodecim, Coccinel. gr. octo, Croc. gr. quatuor, cum ſ. q. ſucc. Kermes. Fiat Bolus; quem ſumat ſextâ quâque horâ, ſuperbibendo cochl. ſex ſeq. Julapii:

R. *Aq. Card. Benedict. & Scord. compoſ. ana unc. quatuor, aq. Theriacal. ſtillatit. unc duas, Syr. Caryophyll. unc. unam. Miſce, fiat Julap.*

Si adſit vomitio, hydroticum differatur, donec ſolo tegumentorum pondere ſudor promanare incipiat, linteaminis parte vultui ſuperinductâ.

Incepta Diaphoreſis hauſtulis Zythogalæ ſalviâ alteratæ, vel Cereviſiæ, cui macis aliquantulum incoxeris, ſubinde repetitis, ad naturalis diei ſpatium (i. e. horas 24.) eſt continuanda; in ſudore licet juſculis confortativis ægrum reficere.

Ubi tumor enatus fuerit, venam aperire non ſuſtinui. Per horas adhuc à finito ſudore viginti & quatuor, ægro ſe in lecto continente frigus cautè devitetur; induſium ſponte ſuâ in corpore areſcere permittatur, potulenta omnia calidiuſculè hauriantur, & Zythogalæ ſalviâ alteratæ uſus etiamnum continuetur. In ſeq. luce *potio purgat. communis* exhibeatur.

Anni 1667, 1668, Febrim Varioloſam & Variolas produxerunt.

Anni 1669, 70, 71, 72, Febrim Dyſentericam.

Anni

Anni 1673, 74, 75, Febrim Comatofam.

Curationem Febrium horum annorum non attingo; quoniam methodo in febre anni 1685, &c. defcriptâ curari eas potuiffe autumo.

De Febribus Intermittentibus.

CUM rigore & horrore adoritur paroxyfmus, quibus mox fuccedit calor, & huic tandem fudor, & fubfequens ἀπυρεξία: licet in primis morbi diebus, Autumno maximè, aliquoties remiffio potius quàm intermiffio perfentifcitur. In calore æque ac in rigore vomiturit ut plurimum ac vehementer, ægrotat mifer, cum fiti et lingua arida. In tenera ætate abdominis inflatio, in adultis crurum tumor febris folutionem; tonfillarum dolor, raucedo, oculi cavi, facies Hippocratica, mortem denunciat.

R. *Cort. Peruv. fubtiliff. pulv. unc. unam, cum f. q. Syr. Caryophyll. vel de Rofis ficcis. Fiat Electuarium, dividendum in duodecim dofes*; quarum unam capiat quartâ quâque horâ, fuperbibendo Vini cujuflibet hauftum, incipiendo immediate poft paroxyfmum.

Si autem præfcripti boli ventrem moverint, in hauftu Vini dentur *gutt. decem Laudan. liquid.*

 fingulis

ſingulis vel alternis vicibus poſt aſſumptionem boli, ut opus fuerit.

Ad recidivam præcavendam (præcipuè in Quartana) repetatur proceſſus prædictus ſingulis ſeptimanis per tres alias vices.

Sin forma Pilularum magis arrideat,

R. *Cort. Peruv. pulv. unc. unam, cum ſ. q. Syr. Caryophyll. Fiant Pilulæ mediocris magnitudinis*; quarum capiat ſex quartâ quâque horâ.

R. *Cort. Peruv. pulv. unc. duas, Vin. Rhenan. libr. duas; ſtent ſimul in infuſione frigida, & coletur per manicam* Hippocratis. Usûs tempore capiantur unc. tres, tertiâ vel quartâ quâque horâ.

Sin ob vomituritionem, ferè continuam, Corticem deglutire nequeat æger, tum ſexies, vel octies, ſpatio duarum horarum, *Succi Limonum recens* expreſſi cochl. unum, cum *Salis Abſinth. ſcrup. unum* aſſumat; dein *Laudan. liquid. gutt. ſedecim,* cum *aq. Cinnam. fortior.* cochl. unum; ac brevi poſt, ceſſante vomitu, *Cortices* uſum aggrediatur.

In intermittentibus Vernalibus, nonnunquam emeticum, tempeſtivè propinatum, ut nempe ante paroxyſmum negotio ſuo defungi poſſit, feliciſſime ſucceſſit. Nonnunquam Enema in diebus intermittentibus, per triduum vel quatriduum injectum,

injectum, curationem absolvit. Quæ sequenti quoque modo tentari potest.

R. *Serpentar. Virgin. subtiliss. pulverisat. gr. quindecim, Vin. alb. unc. tres.* Sumat duabus horis ante Paroxysmum, & stragulis coopertus æger sudet per tres vel quatuor horas; idem faciendo per duas alias vices ante Paroxysmum.

Si ab ingeminatis Paroxysmis summè debilis fuerit æger:

R. *Conserv. Flor. Borag. Bugloss. ana unc. unam, conserv. Anthos. semunc. cort. Citr. condit. Nuc. moschat. condit. Theriac. Andromach. ana drachm. tres, confection. Alchermes drachm. duas. Misce, fiat Opiata.* Capiat ad quantitatem avellanæ, manè & vesperi, superbibendo cochlearea paucula alicujus *aq. Epidemicæ* simplicioris, *Saccharo* edulcoratæ; interdicto interim enematum usu.

Si sub morbi excitum occurrat Hydrops, nondum tamen depulsâ Febre, curatio non est instituenda remediis purgantibus, sed infusionibus *rad. Raphan. Rustican. Summitat. Absinth. Centaur. min. Baccar. Juniper. cinerum Genist.* &c. in vino factis: exulante autem Febre, catharticis, & aperientibus.

Pro Infantibus Febre intermittente laborantibus:

R. *Aq. Cerasor. nigr. & vini Rhenan. ana unc. duas, cort. Peruv. subtiliss. pulv. drachm. tres, Syr. caryophyll. unc. unam. Misce, fiat Julap.* Capiat cochl. unum, alterumve, pro ratione ætatis, quartâ quâque horâ, donec Paroxysmi nom amplius discrutient; instillando alternis vicibus, si Diarrhœa adfuerit, *Laud. liquid.* gutt. unam vel duas.

De Febre Stationaria, ab anno 1685, *ad* 1690.

CAlor & frigus se invicem excipiunt; artus pariter & caput dolent; pulsus interim fere sanus, nonnunquam tussis, dolor circa collum & fauces, exacerbatio Febris prope noctem; inquietudo, sitis, lingua vel humida, & ex omni parte pelliculâ albâ & scabra vestita, vel sicca, fusci coloris in medio, quam partem undique cingit fimbria inalbescens. A jugi in lecto decubitu coma & phrenesis; à calido regimine petechiæ, maculæ purpureæ, eruptiones (quas vocant) miliares morbillis magis rubentes, pulsus inordinatus, tendinum subsultus, atque ita tandem mors. Sudores in initio symptomatici divexant,

vexant, qui, ſi ab arte provocentur, viſcoſi à capite erumpunt, & materiam morbificam in caput aut in artus transferunt.

Mittatur ſanguis ad unc. decem è brachio. Reiteretur Venæſectio, ſi modò reſpirationis difficultas, dolor capitis inter tuſſiendum lancinans, & alia ſigna Peripneumoniæ nothæ adſint. In hoc caſu tam Venæſectio quàm Catharſis repetenda, donec æger convaluerit.

Veſperi applicetur Epiſpaſticum, & ſequenti aurorâ Potio Lenitiva præſcribatur; quæ ad tertiam vicem alternis diebus repetatur; & horâ ſomni poſt Catharſin hauſtus pacificus propinetur.

R. *Aq. Paralyſ. unc. tres, Syr. de Mecon. unc. unam, Succ. Limon. recent. extract. cochl. duo, Miſce, fiat Hauſtus.*

Aphthæ & ſingultus ſponte ſuâ poſt curationem febris ſupervenientes, ſponte evaneſcunt. Si in longum tempus decurrant, facilè fugantur *Cortic. Peruv. unc. unâ, cum Syr. Papav. Rhœad. q. ſ. in formam Electuar. vel Pilular.* redactâ, ſuperbibendo hauſtum lactis deflorati. Remedium hoc certiſſimè ſcopum attingit, ſi non fruſtrentur ejus vires, ex jugi ægri in lecto decubitu.

Diebus

Diebus à purgatione liberis ſequentia præſcribantur :

R. *Conſerv. Lujul. & Cynoſbat. ana unc. unam, conſerv. Berber. ſemunc. Crem. Tart. drachm. unam, cum ſ. q. Syr. de Limonib. Fiat Electuarium*; de quo capiat ad magnitud. Nuc. moſchat. ter in die, ſuperbibendo ſequent. *Julap.* cochl. ſex.

R. *Aq. Portulac. Lactuc. Paralyſ. ana unc. tres, Syr. de Limonib. ſeſcunc. Syr. Violar. unc unam. Miſce, fiat Julapium.* Vel,

R. *Aq. font. libr. unam, aq. Roſ. Succ. Limonum, Sacchar. albiſſ. ana unc. quatuor. Coq. lento inge, dum deſpumaverint.* Capiat unc. tres ad libitum. Præſcribatur quoque ſeq. *Gargariſma.*

R. *Succ. Pomor. agreſt. ſemilibr. Syr. de Rubo Idæo unc. unam. Miſce, fiat Gargariſma.*

Si febris ita ventriculum infeſtet, ut æger potionem retinere nequeat, *Pil. Coch. maj. ad ſcrup. duas* exhibeantur; tum etiam hypnoticum eſt concedendum, verbi, gratiâ *Laudan. Londin. ſeſquigr. cum ſimili quantitate Maſtich.* vel *Laudan. liquid. gutt. octodecim, in aq. Cinnamom. hordeat. unc. unam.*

Decoctum

Decoctum album paratum ex unc. una Cor. Cervi usti, in aq. communis libr. tribus cocti; & postea Saccharo albissimo edulcoratum, sit pro potu, ut & Cerevisia tenuis pro libitu.

Post Catharsin bis celebratam, concedatur ægro, pullorum carnibus vesci; & post ultimam Purgationem, modo febris aliquantulum deflagraverit, vini Canarini cochl. tria vel quatuor, manè & sero, ut & post prandium, per dies aliquot propinentur.

In Phrenitide, ut & Comate, nihil perinde confert, atque ægri caput radi, nullo admoto Emplastro, sed Piliolo tantum.

Si (quod fœminis Hystericis quandoque accidit) post venæsestionem, & purgationes hujusmodi iteratas, etiamnum duret, procurratque febris, modo signa Peripneumoniæ, & inflammationis circa partes vitales absint, singulis noctibus *Paregoricum*, & medicamenta hysterica, bis vel ter in die, injungantur.

De Infantibus Febre Stationariâ laborantibus.

Hirudines duæ utrinque ponè aures applicentur; dein *Emplastr. Epispasticum* cervici admoveatur.

Cerevisiâ,

Cerevisiâ, quâ Rhabarbarum fuerit infusum, purgetur.

Si post Catharsin febris intermittere videatur, tum *Julapium cum Cortice Peruviano* (in Capite de febre intermittente pro infantibus descriptum) exhibeatur.

De Febre Scarlatina.

ÆState exeunte, infantes præcipuè infestat. Rigent & horrent sub initium; nec tamen admodùm ægrotant; cutis universa maculis parvis, rubris, crebrioribus, latioribus, & magis rubentibus quàm in morbillis, interstinguitur. Ad duos tresve dies persistunt; quo quidem tempore evanescunt, & decendente subjectâ cuticulâ squammulis furfuraceis, ad instar farinæ, cutis conspergitur.

R. *Cor. Cervi usti, & pulv. è chel. Cancr. comp. ana semidrachm. Coccinel. gr. duo, Sacchar. cryst all. drachm. unam. Misce, fiat pulvis subtiliss. in duodecim Chartulas dividend.* quarum unam capiat sextâ quâque horâ, superbibendo cochl. duo vel tria sequentis *Julapii.*

R.

R. *Aq. Cerasor. nigr. aq. Lactis Alexeter. ana unc. tres, Syr. è succ. Citri unc. unam. Misce, fiat Julap.*

Applicetur etiam Epiſpaſticum cervici, & qualibet nocte *paregoricum ex Syr. de Mecon.* propinetur; & poſtqu am ſymptomata ceſſaverint, purgetur æger.

De Pleuritide.

INter Ver et Æſtatem dominatur. A rigore et horrore orditur; quos ſtatim comitantur calor, ſitis, inquietudo, et cætera febrium ſymptomata; elapſis pauculis horis, æger vehementi dolore punctorio in laterum alterutro circa coſtas corripitur, qui nunc versùs omoplatas, nunc ſpinam, nunc anteriora pectoris ſeſe propagat; tuſſi crebrâ excruciatur. Materia ſputo rejecta in initio morbi pauca eſt et tenuis, et ſæpe ſanguinis particulis intermiſta; progreſſu verò copioſior et magis concocta, ſanguine etiam permixto. Febris pari paſſu incedit cum tuſſi, ſputo ſanguinis, dolore, et pro ratione liberioris expectorationis ſenſim imminuitur; nunc alvus eſt aſtricta, nunc ſoluta nimis. Eductus è vena ſanguis ſevi liquati ſpeciem præ ſe fert, ubi refrixerit.

 Mittatur

Mittatur ſanguis è brachio lateris affecti ad unc. decem.

R. *Aq. Papav. Rhœad. unc. quatuor, Sal. Prunel. drachm. unam, Syr. Violar. unc. unam. Miſce, fiat Hauſtus,* ſumendus ſtatim à prima Venæſectione.

R. *Amygd. dulc. excorticat.* N° *quinque, ſem. Melon. Pepon. ana ſemunc. ſem. Papav. alb. drachm. tres. aq. hord. ſeſquilibr. aq. Roſar. drachm. duas, cum ſ. q. Sacchar. cand. Fiat ſ. a Emulſio.* Capiat unc. quatuor quartâ quâque horâ.

R. *Decoct. Pectoral. libr. duas, Syr. Violar. et Cap. Ven. ana ſeſcunc. Miſce, fiat Apozem.* Capiat ſemilibr. ter in die

R. *Ol. Amygd. dulc. unc. duas, Syr. Violar. et Cap. Ven. ana unc. unam, Sacchar. cand. q. ſ. Miſce, fiat Eclegma* ; de quo ſæpe lambat.

Oleum Amygd. dulc. per ſe vel *Oleum ſem. Lini recenter extract.* exhiberi poteſt.

R. *Ol. Amygd. dulc. Lilior. et unguent. Dialthææ, ana unc. unam. Miſce, fiat Linimentum* ; quo inungatur latus affectuum manè et ſerò, ſuperimponendo *fol. Braſſicæ.*

Repetatur

Repetatur Venæſectio ad tres alias vices ad eandem quantitatem, quatuor diebus continuis, ubi dolor et reſpirandi difficultas ſuadent.

De Peripneumonia notha.

INgruente Hyeme, et ſæpe ſub ejus exitum emergit; inſultu primo nunc incaleſcit, nunc friget æger; ex motu quolibet vertiginoſus eſt, rubent et inflammantur genæ oculique, tuſſit, et inter tuſſiendum dolor capitis lancinans premit, potulenta vomitu rejicit; urina turbida eſt et intensè rubet, ſanguis pleuriticorum æmulus, anhelus crebrò et celeriter ſpiritum ducit dolente thorace. Ab aſthmate ſicco planè diſtinguitur, quòd in iſto nuſquam comparant febris indicia, in hac manifeſtò ſe produnt; licet minora longè et magis obſcura, quam in peripneumonia vera

Mittatur ſanguis è brachio dextro ad unc. decem. Die ſequenti æger hanc potionem ſumat:

R. *Caſſia extract. unc. unam, Glycyr. drachm. duas, Ficus pingues* N° *quatuor, fol. Senn. drachmas duas et ſemidrachm. Agaric. trochiſcat. drachm. unam. Coq. ſ. q. aquæ ad unc. quatuor, in colatur. diſſolv. Mannæ unc. unam, Syr. Roſar. ſolut. ſemunc.*

Si verò potionem aſſumere nequeat, capiat *Pil. Coch. maj.* ſcrup. duos, horâ quartâ matutinâ.

Sequenti die celebretur iterum Venæſectio, ad eandem quantitatem; ac poſtero die repetatur Catharſis; quæ porrò repetenda eſt alternis diebus, vel poſt majora intervalla, pro ratione virium: atque inſuper ſi Symptomata non ceſſaverint, extrahatur iterum ſanguis ſemel adhuc, bis, vel ſæpius, diebus aliquot interjectis, prout res poſtulaverit; ſed ut plurimum Venæſectio bis celebrata ſufficiet. Interim, dum hæc fiunt, præſertim in diebus à purgatione vacuis, utatur *decocto Pectorali*, *Eclegmate*, et *oleo Amygd. dulcium*, in Pleuritide deſcriptis.

De Rheumatiſmo.

RIgorem et horrorem, et cætera febrium ſymptomata patiuntur; elapſo die uno alterove (eſt et ubi citius) dolor adeſt atrox, nunc in hoc, nunc in illo artu, in carpis, humeris et genubus præſertim, viciſſim hos relinquens et illos occupans; rubore, et tumore in parte, quam poſtremùm affecit, adhuc reſiduis. Febris ſenſim evaneſcit, manente dolore; quin et nonnunquam immaniùs ſæviente. In lumbagine rheumatica immanis dolor adeſt, circa lumborum

regionem

regionem fixus, nephritim mentiens, nisi quòd æger non vomituriat, qui procumbere nequit; sed vel è lecto exilit, vel super eodem erectus sedet, corpore perpetuâ agitatione nunc versus anteriora, nunc posteriora inclinato. Sanguis pleuriticorum similis.

Mittatur sanguis è brachio lateris affecti ad unc. decem.

R. *Aq. Nymph. Portulac. Lactuc. ana unc. quatuor, Syr. de Limonib. sescunc. Syr. Violar. unc unam. Misce, fiat Julap.* de quo bibat ad libitum.

Præscribenda *Emulsio quatuor Sem. frigid. maj. Cataplasma è mica panis albiss. et lacte Croco tincto* applicetur parti dolenti.

Die sequenti eadem sanguinis quantitas detrahatur; atque iterum, die uno vel altero interjecto, reiteretur; atque porrò quater vel pluries, si opus fuerit: hoc observando, ut post secundam Venæsectionem, majora sint intervalla inter singulas sanguinis missiones.

Diebus à Phlebotomia vacuis *Enema* è lacte saccharato subinde injiciatur, vel sequens:

R. *Decoct. commun. pro Clystere libr. unam, Syr. Violar. et Sacchar. culinar. ana unc. duas. Misce, fiat Enema.*

Si imbecillitas ægri repetitionem Phlebotomiæ

miæ non ferat, tum, poſt ſecundam vel tertiam Venæſectionem, Curatio hac methodo tentanda.

Capiat alternis diebus *potionem purgativam communem*, donec convaluerit, et iiſdem noctibus Paregoric. *ex Syr. de Mecon.*

Sin his remediis non cedat, & æger ob imbecillitatem evacuationes qualeſcunque ferre nequeat, aggrediatur uſum *Elect. & aq. Antiſcorbutic.* in ſcorbuto deſcript. quæ etiam remedia locum habent in Rheumatiſmo Scorbutico.

In Juvenibus, atque iis qui temperatè vixerunt, vino non plus æquo dediti; Rheumatiſmus *Diæta* ſimplici admodùm refrigerante & mediocriter nutriente, æque feliciter, ac repetitis Venæſectionibus (quas minus ferre queant) profligari poteſt. Ex. gratiâ,

Solo *Lactis ſero* ad dies quatuor veſcatur æger; poſtea præter ſerum pane ſimilagineo ſemel in die loco prandii, donec penitus convaleſcat; niſi quòd poſtremis diebus iterum panem in cœnam indulgere liceat. Symptomatis ceſſantibus, carnes pullorum elixorum, cæteraque eupepta concedantur; tertio autem quoque die ſolo lactis ſero victitet, donec tandem pancraticè valeat.

De

De Febre Eryſipelatoſa.

NUlla non corporis pars, præſertim facies, tumet, dolet & ſummè rubet; puſtulæ denſæ, parvæ, in veſiculas ſubinde faceſſunt, quæ per frontem caputque ſerpunt; oculi tumore obruti, rigor & horror, atque reliqua febris indicia adſunt. In alia hujus morbi ſpecie, liquorum attenuantium potationi ſuperveniente, febricula adeſt, puſtulæ urticarum puncturas referentes; nonnunquam in veſiculas ſublatæ, mox recedentes, tuberculorum more ſub cute ſe condentes, maximè pruriunt, & ſcalpendo rurſum apparent. Eſt & alia eruptionis ſpecies, pectus ut plurimum obſidens; macula nimirum lata, cuti vix ſupereminens, porriginoſa cum ſquammulis flavis; qua vigente, æger bene ſe habet, eâdem evaneſcente, leviter ægrotat; urina turbida & flava. Iiſdem remediis, quibus pruritus ferinus, cedit; vino utatur æger & carnibus eupeptis.

Mittatur *ſanguis* è brachio ad unc. novem vel decem. Die ſequenti ſumat *potionem communem purgativam.*

R. *Rad. Althææ & Lilior. ana unc. unam, fol. Malv. Sambuc. Verbaſc. flor. Chamæmel. Melilot. ſummitat.*

summitat. Hyperic. & Centaur. minor. ana manipulum unum, sem. Lini, Fænugræc. ana semunc. Coq. s. q. aq. ad libr. tres. Coletur liquor, & tempore usûs, adde singulis libris decocti Sp. Vini unc. duas. Stuphæ è panno laneo huic decocto immersæ, ac expressæ, calidè admoveantur bis in die, & pars affecta post fotum sequenti mixturâ illinatur.

R. *Sp. Vini semilibr. Theriac. Androm. unc. duas, pulv. Piperis longi, & Caryophyll. ana drachm. duas. Fiat mixtura*; quâ Charta Emporetica madefacta, parti affectæ circumvolvatur.

Si primæ Venæsectioni non cedat morbus, tum repetatur; & nondum cessante, ad duas alias vices celebretur, interposito semper die uno.

Diebus à Venæsectione liberis *Enema è Lacte cum Syr. Violarum, Emulsio refrigerans, & Julap. refrigerans*, sunt præscribenda.

De pruritu ferino, & inveteratis cutis eruptionibus, quæ Venæsectioni & Catharsi non cedunt.

R. *THeriac. Andromach. semidrachm. Elect de Ovo scrup. unum, rad. Serpentar. Virgin. subtiliss. pulver. gr. quindecim, Lapid. Bezoar. oriental.*

ental. gr. quinqae, cum ſ. q. Syr. è *conditur Citri. Fiat Bolus,* horâ ſomni ſumendus per dies viginti & unam, ſuperbibendo cochl. ſex, ſequent. Julapii:

R. *Aq. Card. Benedict. unc. ſex, aq. Epidem. & Theriacal. ſtillat. ana unc. duas, Syrup. Caryophyll. unc. unam. Miſce, fiat Julap.*

Singulis mantutinis capiat liquoris poſſetici ſemilibr. calidè, & ſudet horæ unius ſpatio.

His finitis, ſi puſtulæ adhuc non evanuerint, ſequenti Linimento partes affectæ inungantur:

R. *Unguent. ex Oxylapatho unc. duas, unguent. Pomati unc. unam, flor. Sulpur. drachm. tres, ol. Rhodii ſemiſcrup. Fiat Linimentum.*

Veruntamen Medicamenta præſcripta haud uſurpentur, niſi Venæſectione & Catharſi ritè præmiſſis.

De Angina.

ANgina inter Ver & Æſtatem ut plurimum aggreditur. Sequuntur febris inſultum dolor & faucium inflammatio; unde à tumore uvulæ, tonſillarum, & laryngis, nec deglutire queat æger, nec ſpiritum ducere.

Mittatur ſanguis è brachio copioſè. Tangantur partes inflammatæ *melle Roſaceo, Sp. Vitrioli, vel Sp. Sulphuris ad ſummum acorem permixto, vel Sp. Vitrioli ſolo.* Mox *Gargariſma* ſequens uſurpetur, non vulgari modo; ſed ita ut ſine ulla agitatione in ore contineatur, donec incaleſcat; dein expuatur, & repetatur ſubindè.

R. *Aq. Plantag. Roſ. rubr. & Sperm. Ranar. ana unc. quatuor, album. Ovor. in aquam agitando redact.* N° *tres, Sacchar. cryſtall. drachm. tres. Miſce, fiat Gargariſma.*

Emulſio refrigerans, in Pleuritide deſcripta, indies ſumatur.

Sequenti manè, niſi febris & dolor inter deglutiendum remiſerint, Venæſectio repetatur; Catharſi in diem poſterum rejectâ, aliàs *Catharticum* lenitivum exhibeatur.

Manente adhuc affectu (quod oppidò rarum) repetatur adhuc Venæſectio, & Catharſis: *Epiſpaſticum* amplum ac forte applicetur cervici poſt primam Veneſectionem.

Omni manè, niſi diebus purgationi datis Enema refrigerans & Emolliens injiciatur. Diætâ tenui utatur æger; & lecto per horas aliquot quotidie abſiſtat.

In his omnibus Febribus, quas intercurrentes appello,

appello, ut etiam in illa, quæ ſtationaria eſt, cautè obſervandum, quòd æger à lecto abſtineat magnam diei partem; ut juſculis hordeaceis, avenaceis, ac id genus aliis victitet; & cereviſiam tenuem lupulatam & hydrogalam pro potu ordinario bibat.

De Morbillis.

INfantes plerumque impetunt. *Primo* die rigent horrentque, calent & frigent alternatim. *Secundo* conſummatum febrim accerſunt. Ægritudo vehemens, ſitis, inappetentia, lingua alba (non verò ſicca) tuſſicula, capitis & oculorum gravedo, & ſomnolentia perpetua, acriter premunt; humor è naribus & oculis jugiter ſtillat: quæ lachrymæ certiſſimum morbillorum ſignum. Huc accedunt ſternutatio, tumor palpebrarum paulo ante eruptionem, vomitus, diarrhœa, cum dejectionibus colore viridi, in dentientibus præſertim. Symptomata ingraveſcunt ad *quartum* uſque diem; quo quidem die (nonnunquam *quinto*) in fronte & facie maculæ parvæ, rubræ, pulicum morſibus perſimiles prodeunt, quæ numero & magnitudine auctæ racematim coaleſcunt, & faciem maculis rubris majuſculis interſtinguunt: Hæ maculæ è par-

vulis papulis, ſupra cutim paululum elevatis conflantur, quarum protuberantia digito levi, vix oculorum acie deprehendi poſſit.

A facie, quam primò ſolùm occupant, ad pectus ventremque, crura deinde tibiaſque propagantur maculæ: in his autem partibus latæ & rubræ, ſuperficiem cutis non ſuperantes conſpiciuntur. Eruptione morbillorum non perinde deliniuntur Symptomata ac in variolis. Vomitus poſt eruptionem nullus; ſed tuſſicula & febris cum ſpirandi difficultate intenduntur, in oculos defluxio, ſomnolentia & inappetentia perſeverant. Die *ſexto*, aut circiter frons & facies aſpereſcunt, emorientibus puſtulis, ruptâque cuticulâ; in reliquo corpore maculæ latiſſimæ ſunt, & maximè rubeſcunt. *Octavo* circiter die in facie evaneſcunt, & vix in reliquo corpore permanent. *Nono* nullæ prorſus ſunt; per faciem verò, & artus quandoque, & totum corpus in farinam quandam & ſquammulas faceſſunt; & tunc temporis febris, ſpirandi difficultas & tuſſicula augentur. In adultis à calido regimine liveſcunt primò, mox nigreſcunt exanthemata.

R. *Decoct. Pectoral. ſeſquilibr. Syrup. Violar. & Cap. Ven. ana ſeſcunc. Miſce, fiat Apozema.*

Capiat

Capiat unc. tres vel quatuor, ter vel quater in die.

R. *Ol. Amygd. dulc. unc. duas, Syr. Violar. & Cap. Ven. ana unc. unam, Sacchar. cand. albiſſ. q. ſ. Miſce, fiat Eclegma*; de quo ſæpius lambat, præcipuè quando tuſſis urget.

R. *Aq. Ceraſor. nigr. unc. tres, Syr. de Mecon. unc. unam. Miſce, fiat Hauſtus*, ſingulis noctibus ſumendus, à primo morbi inſultu, uſque dum convaluerit æger; doſin augendo vel imminuendo pro ratione ætatis.

Æger ſe contineat in lecto per biduum poſt primam eruptionem.

Si poſt Morbillorum diſceſſum, Febris, reſpirandi difficultas, & alia Symptomata Peripneumoniam mentientia ſupervenerint, ſanguis liberaliter extrahendus è brachio, ſemel, bis, vel ter, prout opus fuerit; convenienti ſpatio interpoſito inter ſingulas Venæſectiones. Atque etiam continuentur *decoctum Pectorale ſupra deſcriptum*, ut & *Lohoch.* vel. *Ol. Amygd. dulc. per ſe.* Circa diem duodecim ab invaſione Cathartico lenienti purgetur.

Diarrhœa, quæ Morbillos excipit, Veneſectione ſanatur.

De

De Variolis.

DIstinctæ sunt vel confluentes: & in DISTINCTIS invadunt rigor & horror, calor intensus, capitis & dorsi dolor vehemens, vomituritio: in adultis ingens in sudores propensio (& hinc minime confluxuras esse licet conjicere), dolor sub scrobiculo cordis si manu prematur, stupor & somnolentia; nonnunquam & insultus epileptici, in infantibus præsertim: quibus si dentitioni peractâ corripiantur, in procinctu esse variolas possis prædicere; ita ut si fortè insultum epilepticum sub vesperam patiantur, sequenti aurorâ in conspectum se daturæ sunt variolæ, mites ut plurimum & rarissimè confluentes.

Quarto incluvsiè ab invasione die, nonnunquam seriùs, raro tamen ante illum erumpunt; quo tempore vel minuuntur Symptomata, vel prorsus evanescunt. In eruptione autem subrubræ primò pustulæ, tenuissimarum acicularum puncta æquantes, sparsim se produnt per faciem, collum, pectus, & corpus universum; tunc in faucibus dolor, qui cum pustulis surgentibus augetur.

Circiter *octavum* à primo insultu diem intervalla pustularum, priùs alba, rubere jam incipiunt, in tumorem attolli, & dolore tensivo affici; extenduntur

extenduntur palpebræ, & ut veſica inflata, oculos claudunt. Proximæ à facie intumeſcunt manus, digitique diſtenduntur; puſtulæ faciei antea læves & rubræ, jam aſperæ (primum maturationis indicium) & ſubalbidæ apparent; ſuccum inſuper luteum, colore à favo non ablundentem evomunt; faciei & manuum inflammatio jam ſumma in puſtularum inſtertitiis colorem exhibet floridum, & roſarum Damaſcenarum æmulum; quem quidem colorem, quo mitiores ſunt variolæ, eo magis tum puſtulæ tum cutis interjecta ad amuſſim exprimunt. Quæ faciem occupant puſtulæ, aſperiores quotidie ac magis flavæ pro maturationis ratione; quæ manus & reliquum corpus, minùs aſperæ albæque magis, conſpiciuntur indies.

Die *undecimo* faciei tumor & inflammatio recedunt; puſtulæ maturæ & juſtam magnitudinem (viz. piſi grandiuſculi) adeptæ exareſcunt deciduntque: *decimo quarto* vel *quinto* pereunt funditus. Manuum autem puſtulæ pertinaciores, albæ adhuc & recentes die uno aut altero moras trahunt, tandem dirumpuntur; cæteræ autem, faciei nimirum & corporis deſquamantur, & in facie ſquamulis hiſce furfuraceis ſuccedunt foveæ.

Per totum morbi decurſum alvus vel prorſus conſtipatur, vel rariſſimè dejicit.

Maxima

Maxima eorum pars, qui ex hoc morbo pereunt, octavo die in diſcretis, undecimo autem iu confluentibus intereunt: Quippe cùm in diſcreto hoc genere promoventur ſudores tum cardiacis, tum regimine calidiore, prædicto die facies, quæ turgida, & per interſtitia puſtulis interjecta inflammari debuerat; è contra, flaccida reperitur & albeſcens, puſtulis nihilominus rubentibus & elevatis, etiam poſt ægri mortem; ſudor, qui huc uſque manaverat, derepentè evaneſcit; æger interim phrenitide corripitur, anxietate, jactatione, ægritudine, vehementibus; urinam parcè reddit ac frequenter; & tandem pauciſſimarum horarum ſpatio ad plures migrat.

In Confluentibus eadem Symptomata (ſed atrociora) febris ſcilicet, anxietas, ægritudo, vomituritio, &c. immanius ſæviunt; licet non ita promptè, ac in diſcretis, in ſudores diſſolvitur æger. Diarrhœa nonnunquam eruptionem præcedit, & ad diem unum aut alterum poſt illam protrahitur, quod in diſcretis vix contingit.

Tertio die, aut citiùs, raròtardiùs, erumpunt; & quo citiùs, eo magis confluunt. Quandoque ad *quartum* vel *quintum* diem differtur eruptio ob atrox aliquod ſymptoma, verbi gratiâ, acutiſſimum dolorem in lumbis, nephritici æmulum, in latere pleuritici, in artubus rheumatici, in ventriculo cum ingenti ægritudine & vomitu. Non

perinde

perinde ac in diſcretis, mox ab eruptione remittunt ſymptomata, ſed & febris & alia ad multos etiam dies poſt eruptionem poſtularum ægrum diſcruciant. Nunc eryſipelatis ritu, nunc morbillorum erumpunt; eruptionis licet tempore planè diſtinguantur.

Creſcente morbo, non in molem aliquam ſpectabilem attoluntur; ſed in facie ſibi invicem implicitæ, tanquam veſicula rubra, vultum omnem contegunt, quem maturius elevant quàm diſcretæ: poſtmodum ad inſtar pelliculæ albæ vultui agglutinatæ cutis ſuperficiem non admodum ſuperant.

Præterlapſo die *octavo*, pellicula alba quotidie paulatim magis exaſperatur, colore fuſco: Intenſus magis eſt dolor cutis, donec tandem in truculentiori morbo non niſi poſt diem *viceſimum* latioribus laminis deſquamatur. Hoc interim obſervatu dignum, quòd quanto puſtulæ matureſcentes propiùs ad colorem ſubfuſcum vergunt, eò deteriores lentiùs abſcedunt; quo magis autem flaveſcunt, eò minus confluxerunt, & ocyùs ſe proripiunt. Ubi primùm deciderit pellicula, nullâ ſcabritie vultus afficitur; at verò mox illam excipiunt ſquamulæ furfuraceæ, indolis perquam corroſivæ, quæ foveas relinquunt patentiores, & ſæpe cicatrices. Quandoque humeri & dorſum cuticulâ denudantur. Morbi

periculum à puſtularum frequentia & numero in facie ſolâ, æſtimandum. Puſtulæ manuum & pedum majores, & quo altiùs ab extremitate artuum aſcenderis, eo ſenſim minores & contractiores extant. In adultis ſalivatio, in infantibus diarrhœa (licèt non ita certò) confluentium comes. Ptyaliſmus nunc cum eruptione ſe prodit, nunc *biduo triduòve* præterito, materiam primò tenuem, die *undecimo* viſcidiorem ægerrimè excreat. Siticuloſus eſt æger, voce raucâ, ſomnolentiâ & ſtupore ingentibus corripitur, inter bibendum ſubinde tuſſit, & potus per nares revertitur. Tunc ceſſat, ut plurimum ſalivatio, cui niſi faciei intumeſcentia (quæ licèt hoc ipſo die pro morbi genio aliquantiſper remitti debeat, non tamen niſi poſt diem unum alterùmve omnino recedere) & manuum jam inſigniter incipiens, & diutiùs perdurans ſuppetias tulerint, ægro protinus moriendum eſt. Diarrhœa non ita maturè infantes occupat, ac ptyaliſmus adultos.

In utraque variolarum ſpecie febris ab inſultu ad eruptionem dominatur, inde dat inducias ad puſtularum maturationem, quâ peractâ, deſinit.

Superveniunt à malo regimine ſymptomata anomala; qualia ſunt, poſtularum flacciditas & ſubſidentia, phrenitis, coma, maculæ purpu-

reæ

reæ puſtulis interſperſæ, & in earum ſummitate maculæ nigræ exiguæ in medio ſubſidentes, ſanguinis mictus & ſputum ſub initio morbi, urinæ ſuppreſſio.

Seperationis tempus cum febrili ebullitione tribus vel quatuor primis diebus tranſigitur. Expulſio per reliquum morbi tempus, mediantibus parvis abſceſſibus, in carne perficitur.

Dies in quo maximè periclitatur æger, in confluentibus in minimè crudo, & maximè vulgari genere, à primo morbi inſultu, eſt *undecimus*, in crudiore adhuc *decimus quartus*, & in crudiſſimo *decimus ſeptimus*; nonnunquam tamen, ſed rarius, non ante diem *vicesimum primum* moritur æger. Quinimo per ſpatium illud omne, quod inter dies undecimum, & decimum ſeptimum interjacet, appetente veſperâ, moleſtiſſimo inquietudinis paroxyſmo, quotidie vexatur æger.

Mittatur ſanguis quovis ex tribus primis diebus ab invaſione ad unc. novem vel decem; & poſtea *Vomitorium* exhibeatur, ad unc. unam vel ſeſcunc. *Infuſionis Croci Metallorum.*

His primis diebus diluatur ſanguis frequenti potatione Cereviſiæ tenuis lupulatæ. Cui Vitrioli Spiritus immiſceatur uſque ad plenam puſtularum eruptionem.

Cum Variolæ omnes eruperint (quod ut plurimum eſt ſexto die poſt invaſionem) veſperi propinetur *Syr. de Mecon.* unc. una; quæ repetatur dehinc ſingulis noctibus ad diem decimum poſt invaſionem. Eâ nocte, ſi Variolæ è Confluentium genere fuerint, augeatur doſis ad ſeſcunc. quæ dein repetatur ad unc. unam, manè, & ad ſeſcunc. ſerò, ſingulis noctibus, donec æger convaluerit.

Si *Syr. de Mecon.* minus congruat, ſubſtitui poſſit *Laudan. liquid.* viz. *gutt. octodecim pro unc. una Syrupi, & gutt. viginti & quinque pro ſeſcunc.* Hoc interim obſervandum, quòd ſi Paregoricum, bis in die exhibitum, orgaſmum compeſcere non valeat (quod in Variolis inſigniter Confluentibus ſub finem earum ſæpe accidit) tum octavâ quâque horâ exhibendum, vel ſæpius, ſi opus fuerit.

At ſi Variolæ interſtinctæ fuerint, ſatis erit, ut ſolummodo ſingulis noctibus, poſt plenam eruptionem exhibeatur Paregoricum, atque etiam in minori doſi.

Qualiſcunque autem generis Variolæ fuerint, atque etiam qualicunque morbi tempore, ſi Phrenitis acciderit, omnino oportet, ut inordinato ſpirituum motui frænum injiciatur; ac proinde ſi prior Paregorici doſis metam non attingat, alia atque alia aſſumatur, donec tumultus

penitus

penitus compescatur; interposito inter singulas doses spatio aliquo, ut pernoscere valeamus, utrùm dosis ultima id, quod quærimus, præstiterit, antequam nova ingeratur.

Si omnimoda urinæ suppressio acciderit, æger e lecto eximatur, & aliquantulum obambulet.

Si saliva ob calorem sit adeò viscida, ut expectorari non possit, tum Gargarisma cum syringa sæpe in fauces injiciatur. Componatur *è Cerevisia tenui* vel *aq. hord. cum Melle Rosarum*; vel sequens usurpari poterit:

R. *Cort. Ulmi drachm. sex, rad. Glycyrrhiz. semunc. Passul. enucleat.* N° *viginti, Ros. rub. pug. duas. Coq. s. q. aq. ad. sesquilibr. in colatur. dissolv. Oxymel. simp. & Mell. Rosar. ana unc. duas. Misce, fiat Gargarisma.*

Si Epispastico opus fuerit, amplum satis & acre nuchæ applicetur nocte istâ, quæ magnam morbi crisin præcedit, mox ab assumpto Paregorico; plantis quoque pedum applicari potest Allium, à die octavo, usque ad morbi finem, singulis diebus renovandum.

Si infans de Symptomatis, dentitionem comitantibus, jam securus, derepente spasmo corripitur, hic cogitandum est convulsionem istam, fortassis à naturæ conatu, quæ Variolas, scarlatinam Febrem, aut Morbillos, in corporis habitum

tum protrudere ſatagit, pendere: applicetur itaque *Emplaſt. Epiſtpaſticum* nuchæ, lecto quamprimum committatur æger, exhibeatur inſuper Cardiacum, cui Paregorici pauxillum eſt admiſcendum, puero nempe trienni, *Laud. liquid. gutt. quinque in aq. Epidem. cochl. uno.*

Si die undecimo, vel alio quovis poſt eum, Febris ſecundaria cum inquietudine, jactatione, & cæteris id genus ſymptomatis, uſque adeò efferatur, ut Paregoricis utcunque repetitis ſufflaminari nequeat, & mors quaſi immineat, tum ſanguis ad ſatis magnam quantitatem illicò detrahatur, nempe ad unc. duodecim, vel circiter; atque porrò repeti poſſit ſemel vel bis in ſequentibus diebus, ſi ſymptomatum dictorum ratio idem poſtulârit; at non alias. Catharſis etiam blanda die decimo tertio (non antea) vel quovis alio die eum inſequente (modo Venæſectio præceſſerit) inſtitui poſſit, nempe ex *Electuarii Lenitiv. unc. unam, diſſolut. in aq. Cichor.* vel *lactis Alexeter. unc. quatuor.* Veruntamen nec Venæſectio nec Catharſis impediunt, quo minùs Paregorica in uſum veniant; quæ (haud obſtantibus iis) tam quoad largam doſin, quàm repetitam, exhiberi debent, ſi opus adhuc fuerit: nam adhæc in hoc morbo ſemper confugiendum.

Quando

Quando Puſtulæ perfectè exaruerint, inungatur facies Linimento ex æqualib. partib. *ol. Amygd. dulc.* & *Pomat.* per biduum; at non ultra.

Die viceſimo uno poſt invaſionem, mittatur ſanguis è brachio; & ſequenti die Catharſis celebranda, quæ porrò alternis diebus, ad tres alias vices, repetatur.

Quoad Regimen; è lecto abſtineat ad ſextum diem poſt invaſionem; in quo poſtea ſe contineat uſque ad decimum ſeptimum, non aliis ſtragulis tectus, quàm quibus ſanus uti ſolebat.

Juſculis Avenac. hordeac. Pomis coct. et Cereviſiâ tenui victitet; & poſt undecimum diem *Vini Hiſpanic.* cochl. quatuor vel quinque bis in die exhibeantur, ſi æger voluerit.

Si crurum tumor, non evacuationibus præſcript. cedat, tum fotu *fol. Malv. Verbaſc. Sambuc. Lauri*, cum *floribus Chamæmel.* & *Melilot. in Lacte coct.* facilè fugatur.

Si primis morbi diebus æger Hæmoptoë laboret, vel urinam reddat ſanguineam, tum pulvis et tinctura, quæ in capite de Hæmoptoë præſcribuntur, ſextâ quâque horâ (donec ſymptomata iſta prorſus ceſſaverint) diligenter exhibeantur. Quo etiam caſu Paregorica liberali manu propinanda.

De Chorea Sancti Viti.

Convulsionis species quædam est; pueros puellasve à decimo ætatis anno ad pubertatem invadit. Prodit se claudicatione, vel instabilitate alterutrius cruris, quod æger post se trahit fatuorum more; manum ejusdem lateris, vel pectori vel alii alicui parti applicitam, nequit continere in eodem situ horæ momento, sed in alium situm & locûm convulsione distorquebitur, quicquid æger contra nitatur; antequam poculum ad os possit adducere, mille gesticulationes, circulatorum instar, exhibebit: Non enim rectâ lineâ ori admovet, sed deductâ à spasmo manu, huc illuc aliquandiu versat, donec tandem fortè fortunâ, labris propius apponens liquorem derepentè in os injicit, & avidè haurit; deditâ tanquam operâ, ut spectantibus risum moveret.

Sanguis ad unc. octo plus minus, pro ætate, ex brachio educatur.

Die sequenti, dimidia pars, vel quiddam amplius, pro ratione ætatis, *potionis commun.* hauriatur; & vesperi haustulus sequens propinetur:

R. *Aq.*

R. *Aq. Cerasor. nigr. unc. unam, aq. Epilept. Langii drachm. tres, Theriac. Andromach. scrup. unum, Laudan. liquid. gutt. octo. Fiat Haustus.*

Potio Cathartic. ad tres vices, alternis diebus repetatur; & *haustus Paregoricus* iisdem noctibus.

Postea sanguis iterum extrahatur; & ad Catharsin, uti priùs, æger revertatur, & sic sanguis mittatur, & alvus subducatur ad tertiam quartamve vicem; spatio tamen inter alternas evacuationes observato, ut nihil periculi ægro immineat.

Diebus à purgatione vacuis sequentia præscribantur:

R. *Conserv. Absinth. Roman. & flaved. Aurantior. ana unc. unam, Conserv. Anthos semunc. Theriac. Andromach. vet. & Nuc. moschat. condit. ana drachm. tres, Zinzib. condit. drachm. unam, Syr. è succ. Citr. q. s. Fiat Electuar.* de quo capiat ad magnitud. Nuc. moschat. manè, et horâ quintâ pomeridianâ, superbibendo vini sequentis cochlear. quinque:

R. *Rad. Pæoniæ, Enul. Campan. Imperator. & Angelic. ana unc. unam, fol. Rut. Salv. Betonic. Chamædr. Marrub. alb. & summitat. Centaur.*

min. ana manipul. unum, baccar. Juniper. drachm. ſex, Cortic. duor. Aurantior. Incidantur & infundantur frigidè in Vini Canarini libr. ſex. Coletur tantummodo usûs tempore.

R. *Aq. Rut. unc. quatuor, aq. Epilept. Lang. & Bryon. comp. ana unc. unam, Syr. Pæon. drachm. ſex. Miſce, fiat Julap.* Capiat cochl. quatuor ſingulis noctibus cubitum iturus, inſtillando *Sp. Cor. Cervi gutt. octo.*

Applicetur plantis pedum *Emplaſt. è Caranna.*

Ob Recidivæ metum pertundatur ei vena, & ad dies aliquot purgetur, eâ ipſâ anni ſequentis tempeſtate (vel paulo ante) quâ morbus invaſit.

Veriſimile mihi videtur, quod hæc methodus curationi Epilepſiæ Adultorum convenire poſſit; quod tamen non adhuc expertus ſum. Cum verò Chorea *Viti* ætates teneras adoriri ſoleat, in Epilepſia Adultorum tam ſanguinis detrahendi quantitas, quàm Catharticorum doſis adaugeantur.

De Apoplexia.

SOmnus eſt profundiſſimus, & omnimoda ſenſûs & motûs privatio, excepta reſpiratione, quam ægri habent difficilem cum ſtertore.

Mittatur

Mittatur *ſanguis* è brachio ad unc. duodecim quamprimum, ac poſtea ex venis jugularibus ad unc. octo: deinde *Vomitorium ex ſeſcunc. vel unc. duabus, Infuſ. Croc. Metal.* propinetur ſtatim.

Emplaſtr. Epiſpaſtic. ſatis amplum, ac forte cervici applicetur.

Dum hæc aguntur, erectus ſedeat æger in lecto, nec ſtragulis nimis obrutus.

Sp. Sal. Armoniac. optimè rectificatus admoveatur naribus.

Finitâ Vomitorii operatione, ſubinde exhibeantur cochl. tria vel quatuor ſequentis Julapii:

R. *Aq. Rutæ unc. quatuor, aq. Bryon compoſ. & Antiepilept. Lang. ana unc. unam, Sp. Cor. Cervi gut. viginti, Sacchar. cryſtall. q. ſ. Fiat Julap.*

Vel cochleare unum *Sp. Lavendulæ compoſ.* per ſe propinare poſſit bis vel ter, durante paroxyſmo, horâ dimidiâ vel integrâ interpoſitâ.

Cavendum eſt, ne Cardiaca plus juſto callida, ac nimis frequenter (uti mos eſt) exhibeantur; nam quacunque demum ſpecificâ virtute pollere videantur, plus damni quam emolumenti ægro apportant, utpote quæ humores fundere (ac proinde malum augere) apta nata

 ſunt:

ſunt: quod etiam incommodum non minùs infertur ex nimia ſtragulorum congeſtione.

Paroxyſmo jam finito, ad præcavendam recidivam ſequentia exhibeantur:

R. *Pil. Coch. maj. ſcrup. duos.* Capiat tertiâ quâque die per ſex vices, horâ quartâ matutinâ, ſuperdormiendo.

R. *Conſerv. flor. Salv. Roriſmarin. ana unc. unam, Conſerv. flaved. Aurant. drachm. ſex, Nuc. moſchat. condit. & Zinzib. condit. ana ſemunc. Theriac. Androm. vet. drachm. duas, pulv. elect. Diamb. Diamoſch. dulc. ana drachm. unam, cum ſ. q. Syr. conditur. Citr. Fiat Opiata.* Capiat ad magnitudinem caſtaneæ manè et ſerò, ſuperbibendo *aq. Epilept. Lang. cochl. duo.*

R. *Ambr. griſ. ſemidrachm. Ol. deſtil. ſem. Aniſi, Cinnamom. Nuc. moſchat. ana gutt. duas, ol. Caryophyl. gutt. unam, Sacchar. in aq. flor. Aurantior. ſolut. unc. quatuor. Fiant ſ. a. Tabellæ*; quarum capiat unam ad libitum.

Ab uſu potûs generoſioris cujuſvis ſibi temperet; veſcatur juculis avenaceis, hordeaceis, ut & ex pullis gallinaceis confectis; & quandoque

etiam

etiam (præcipue inter purgandum, carne pullorum, agnorum, ac id genus ciborum eupepton.

De Ophthalmia.

EX oculorum inflamatione patet.

Mittatur *ſanguis* è brachio ad unc. decem. Sequenti die ſumat *potionem purgativam communem*, quæ repetenda eſt per duas alias vices, duobus diebus interpoſitis; iiſdem noctibus ſumat *hauſtum Paregoricum ex Syr. de meccn. unc. unam.*

Diebus à purgatione vacuis ſumat ter aut quater in die unc. quatuor *Emulſionis ex ſem. frigid. maj. & Papav. alb.*

R. *Aq. Plantag. Roſ. rub. & ſpermat. Ranar. ana unc. unam, pulv. Tutiæ præparat. drachm. unam. Fiat Collyrium*; cujus guttæ aliquot inſtillentur oculis bis in die; at non incipiendum, niſi poſt primam purgationem.

Si his remediis affectus haud cedat, repetatur Venæſectio ſemel vel bis (præcipue ſi ſanguis Pleuriticus apparuerit) ut etiam Catharſis.

Abſtineat ab uſu vini & cujuſvis liquoris generoſi; ab uſu etiam ciborum coctu difficilium, & ſale conditorum; & diebus inter purgationes bibat *hydrogalam* coctam.

Nota,

Nota, quod sæpè accidit, quòd Venæsectioni & Catharsi utcunque repetitis Ophthalmia non cedit; hoc in casu *Paregoric. ex Syr. de Mecon. unc. unam,* singulis noctibus exhibitum, curationem sine aliorum suppetiis absolvit.

De Uteri Procidentia.

R. *Cort. Querc. unc. duas. Coq. in aq. font. libr. quatuor ad libr. duas, sub finem addendo Cortic. Granator. contus. unc. unam, flor. Ros. rub. Granator. ana manipulos duos; dein adde Vini rubr. semilibr.* Colatura fit pro Fotu; qui cum pannis laneis parti affectæ admoveatur manè horis duabus, antequam è lecto assurgat, & nocte post decubitum, donec Symptoma penitus evanuerit.

De Paroxysmo Nephritico.

ADsunt dolor fixus in lumborum regione; urina cruenta; arenularum aut calculi excretio; stupor cruris è directo renis laborantis; testis retractio ejus lateris, in quo est dolor; nausea & vomitus. Dolor colicus Nephritico haud absimilis; licèt in quibusdam symptoma-

tis

tis planè discrepet, quæ recensita in Capite *de Colica biliosa* videas.

Si æger temperamento sanguineo fuerit, mittatur sanguis è brachio affecto reni respondenti unc. decem; dein *liquoris possetici, cui Rad. Althææ unc. duas, incoctæ fuerint Cong. unum*, quam citissimè deglutiatur; & Enema sequens injiciatur:

R. *Rad. Althææ & Lilior. ana unc. unam, fol. Malv. Parietar. Branc. Ursin. & flor. Chamæmel. ana manipulum unum, sem. Lini & Fænugr. ana semunc. Coq. s. q. aq. ad sesquilibr. Misce, fiat Enema.* Rejectis Vomitorio & Enemate, *Laudani liquid. satis magna dosis* propinetur, *viz. ad gutt. viginti & quinque*, vel *Pill. Matth.* gr. quindecim vel sedecim. In senibus verò, & morbo diuturno fractis, ut & vetulis Vaporibus obnoxiis (præcipuè si sub initium Paroxysmi urinam eæ reddant nigram & sabulosam) Venæsectio omittatur; at quoad reliqua, eadem quæ dicta est viâ omnino procedendum.

In mictu Sanguineo a Calculo renibus impacto.

CApiat æger, stato quodam die, singulis hebdomadis, *Mannæ* unc. duas & sem. in *seri Lactis* libr. duas solutas.

Conducit

Conducit aliquando, hauſtus cereviſiæ tenuis liberalior.

In calculo renum grandiori, dolor hebes, & obtuſus, nullatenus auctus, ſed ſatis tolerabilis perſentitur, nec paroxyſmus nephriticus comitatur.

Aquis chalybeatis æger ſe non tutò committet, niſi prius certò ſciat, calculum majorem non eſſe, quam ut per ureteres viam poſſit invenire; quod, hoc tantum modo, certò poteſt dignoſci, ſi nempe, jam antea, paroxyſmum aliquem nephriticum fuerit perpeſſus, (cum dolore ſcilicet ſæviſſimo in renum alterutro, per ureterum ductus propagato, & vomitu enormi) pro compertò habeat, non tam grandiorem aliquem calculum pelvi concludi, quam lapillorum exiguorum congeriem; quorum unus ſubindè in ureterem illabitur, atque ita paroxyſmum invitat; qui fere non deſint, niſi calculo in veſicam detruſo: cum ſic ſe res habeat, nullum eſt magis efficax remedium, quam *aquarum chalybeatarum* potatio: quod ſi calculoſus nullo unquam paroxyſmo nephritico fuerit tentatus, cum jam major ſit calculus, quam qui ex pelvi poſſit elabi, devitandæ ſunt aquæ ferreæ.

De

De Dysenteria, Diarrhœa, & Tenesmo.

RIgent horrentque; ſequitur deinde totius corporis calor; quem brevi excipiunt ventris tormina; & hæc dejectiones crebræ, mucoſæ omnes (niſi quòd ſtercoroſæ nonnunquam interponantur) cum ingenti cruciatu & moleſtiſſimo viſcerum omnium quaſi deſcenſu, quoties exoneratur alvus; ſanguinis interim lineamentis intertextæ, licèt aliquando ne minimum ſanguinis per totum morbi decurſum admiſceatur. Progreſſu morbi ſanguis ſincerus quandoque excernitur, & gangrænâ inſanabili afficiuntur inteſtina. Si æger ætate floreat, vel cardiacis incaleſcat, febricitat admodum; lingua eſt ſubalbida, quadam mucilagine densè obſita, interdum nigra & ſicca. Proſternuntur vires, diſſipantur ſpiritus; aphthæ inſuper oris interna fauceſque obſident, præſertim ubi materiæ peccantis evacuatio adſtringentibus præpoſtere impeditur, non exacto per cathartica morbi fomite. Aliquando, exulante febre, agmen ducunt tormina, & cætera morbi ſymptomata ſequuntur.

In *Diarrhœa* humores excrementitii ſine ſanguine aut inteſtinorum exulceratione excernuntur.

In *Tenesmo* aſſidua eſt deſidendi cupiditas; nihil tamen præter mucoſum quoddam & ſubcruentum aut purulentum rejicitur.

Mittatur ſanguis è brachio quamprimum, eademque nocte *Paregoricum* propinetur; & mane ſequenti *Potio purgans communis*, repetenda alternis diebus ad duas alias vices; & *Paregoric.* poſt Purgationes, quam primum ſuo defunctæ ſunt munere; ac diebus à purgatione vacuis idem manè & ſerò eſt exhibendum.

Poſt Venæſectionem & Catharſin ſemel celebratam, per totum morbi decurſum, ſequens Cardiacum exhibeatur:

R. *Aq. Ceraſ. nigr. & Fragor. ana unc. tres, aq. Epidem. Scord. comp. & Cinnam. hordeat. ana unc. unam, Margarit. præparat. ſeſquidrachm. Sacchar. cryſtall. q. ſ. adde aq. Roſar. Damaſcen. ſemunc. ad gratum ſaporem. Miſce, fiat Julap.* de quo capiat cochl. quatuor vel quinque in languoribus, vel ad libitum.

Potus ſit *Lac coctum* cum *aq. triplo*, vel *Decoct. alb.* ut,

R. *Cor. Cervi calcin. & micæ panis alb. ana unc. duas. Coq. in aq. font. libr. tribus ad libr. duas; poſtea ſ. q. Sacchar. albiſſ. edulcoretur.* Vel ſi dejectio virium poſtulaverit, *aq. font. libr. duæ, cum Vin. Canarin.*

Canarin. ſemilibr. ſimul coctæ, pro potu frigidè aſſumantur.

Cum per tres vices purgatus fuerit æger, tota curatio uſui *Laudani* bis vel ter in die repetiti poſtea incumbit, niſi quòd *Enema ex Lac. vaccin. ſemilibr. & Theriac. Androm. ſeſcunc.* ſubinde injiciatur, quod in alvi egeſtionibus mire confert.

Cum alvi fluxus in Diarrhœam tantum aſſurgat, Phlebotom. & Catharſi præſcript. omiſſis, ſeq. Bolus ſingulis matutinis exhibeatur:

R. *Rhabarb. pulv. ſemidrachm. (plus minus pro ratione virium) cum ſ. q. Diaſcordii. Fiat Bolus, addendo ol. Chym. Cinnam. gutt. duas.*

Noctibus inſequentibus *Paregoric. ex aq. Cinnam. hordeat. unc. unam, & Laudan. liquid. gutt. quatuordecim*, exhibeatur.

Ubi tormina ſicca ſine dejectionibus excruciant, curantur diluendo *ſero lactis* frigide propinato, & tepidè injecto; ut in Cholera morbo, pullorum juſculo aut lacte cereviſiato.

Si hic morbus diutius excurrat, adeò ut omnis ejus vis in rectum inteſtinum decumbat, cum aſſidua deſidendi cupiditate, Diæta Analeptica inſtituatur, & liquor aliquis Cardiacus pro libitu ingeratur, ut reſtaurari poſſint vires, quibus redeuntibus, Teneſmus ſponte ſe proripit.

In Dyſenteria malè curata dolores aliquando ægrum ad annos aliquot diſcruciant; in hoc caſu Phlebotomia repetita priſtinam ſanitatem reſtituet.

Notandum eſt, quòd in conſtitutionibus huic morbo minùs faventibus omiſſis evacuationibus Dyſenteria *Laudano* ſolo ſanatur; quod manè & ſerò repetendum, donec ſymptomata penitus evanuerint, vel etiam ter Nycthemeri ſpatio, ſi opus fuerit.

De Colica biliosa.

INteſtinorum dolor atrociſſimus eſt: per horas aliquot affligit febris in hunc morbum deſinens, qui aut quaſi injectâ faſciâ conſtringit, aut in punctum contractus quaſi terebello perforat; ſubinde remittitur, mox recrudeſcit. Sub initio non ita certò ad unum aliquod punctum determinatur, neque tam crebra vomituritio, neque alvus ita pertinaciter catharticorum vim eludit; quo autem magis augetur dolor, eo obſtinatiùs in puncto figitur, vomituritio frequentior & major alvi adſtrictio, Colicâ tandem in iliacam tranſeunte. A nephritide ſic diſtinguitur. 1. Dolor nephriticus fixus in rene eſt, & ab eo ad teſtem exporrigitur ſecundum longitudinem

dinem ureteris: Colicus verò vagus eſt, & cinguli inſtar medium ventrem affligit. 2. A paſtu Colicus dolor augetur: Nephriticus potius imminuitur. 3. In Colico dolore, ab excretione per alvum & per vomitum majus levamen emergit, quam in nephritico. 4. In dolore nephritico urina primùm clara & tenuis, poſtea aliquid ſubſidet, & tandem arenulæ aut lapilli excernuntur: In Colica urinæ ab initio craſſiores exiſtunt.

Sanguis è brachio paulò liberaliùs educatur, & poſt horas tres vel quatuor *Anodyn.* exhibeatur. Poſtero die *Catharticum lenitiv.* & interpoſito die uno, ad tertiam vicem propinetur.

At ſi malum hoc fructibus horariis, vel aliis cibis avidè ingeſtis, originem debeat, tum ventriculus ante omnia lacte cereviſiato affatim hauſto eluendus eſt; quo exantlato Anodynum propinandum eſt; ſequenti autem die vena ſecanda eſt, & in ordine præſcripto procedendum.

Ubi hic morbus minùs peritè tractatus diutiſſimè fatigaverit, & ægrum penè confecerit, liberalior ſive *aquæ Epidem.* ſive *Mirab.* ſive aliûs cujuſcunque, quâ ſanus maximè delectabatur, uſus, ægrum hoc tempore ultra ſpem omnem juvit.

De

De Cholera Morbo.

INtra Augusti limites se continens, vix in priores Septembris hebdomadas evagatur. A crapula & ingluvie excitatus similis affectus, nullo temporis discrimine insurgit; qui licèt eodem curetur modo, alterius tamen est subsellii. Adsunt vomitus enormes, ac pravorum humorum cum maxima difficultate & angustia per alvum dejecto; ventris ac intestinorum dolor vehemens, inflatio & distentio; cardialgia; sitis; pulsus celer ac frequens, parvus & inæqualis; æstus & anxietas, nausea molestissima, sudor, crurum & brachiorum contractura, animi deliquium, partium extremarum frigiditas, & similia, quæ ægrum in viginti & quatuor horarum spatio interimunt.

Pullus tenerior in tribus circiter *aq. font.* congiis elixetur, ut carnis saporem vix perceptibilem liquor referat: hujus decocti, vel, defectu ejus, liquoris possetici capaciores aliquot cyathos æger tepidè exhauriat; & eodem tempore ex eodem liquore *Enemata* successivè repetenda. Haustibus & Clysteribus *Syr. Lactuc. Violar. Portulac. Nymph. eorumve* alicujus *uncia* subinde admisceri poterit.

Exantlato

Exantlato hoc Eluvionis penso (quod tres vel quatuor horas sibi vendicat) *Paregoricum* curationi Coronidem imponit.

Si non accesserit Medicus, nisi postquam æger vomitu & dejectionibus per multas horas continuatis fuerit exhaustus; & jam frigescant membrorum extrema, tum ad *Laudanum liquidum* confugiendum est in paulò majori dosi (viz. *Laudan. liquid. gutt. viginti & quinque in aq. Cinnam. fort. unc. unam)*; & cum cessaverint symptomata, nihilominus manè & serò quotidie est repetendum; at in minori dosi, donec pristinas vires receperit.

Est species quædam Choleræ morbi infantibus valdè familiaris, ac sæpenumerò funesta, ex Dentitione vel Crapula originem ducens.

Horum ætas tenella minime fert, ut diluatur ventriculus largâ liquorum potatione, multo minùs ut Catharticis tumultus major in humoribus excitetur; sed Curationem *Laudano* solo aggredi oportet; quamobrem *gutt. duas, tres*, vel *quatuor*, vel *plures*, pro ratione ætatis, cochl. uno, cerevisiæ tenuis, vel aquæ cujusvis appropriatæ instillatæ, exhibeantur, repetanturque, ut opus fuerit.

De

De Colica Pictonum.

EST species quædam Colicæ, quæ degenerare solet in Paralysin, & motûs omnimodam manuum ac pedum depravationem; quam hoc nomine *Riverius* in capite de paralysi indigitat, & apud *insulas Caribum* notissima est; utpote quæ magnam vim hominum infestat.

Hunc dolorem atrocissimum sanat *Balsam. Peruv.* frequenter ac in magna dosi exhibitum, nempe si *ejus gutt. viginti, triginta, quadraginta, Sacchar. albiss. cochl. uno instillentur,* & bis vel ter in die dentur: at Paralysis huic remedio haud cedit.

De Illiaca Passione.

PEristalticus intestinorum motus invertitur; propinata cathartica & injecta enemata, in emetica statim transeunt; alvi fæces per vomitum rejiciuntur.

Mittatur *sanguis* è brachio dextro ad unc. novem vel decem; post aliquot horas exhibeatur sequens Pulvis:

R. *Resin. Scammon. vel, defectu ejus, Resin. Julap. gr. duodecim, Calomelan. Torquet. scrup. unum.*

unum. Misce, fiat Pulvis. Capiat è cochleari uno lactis vaccini, superbibendo ejusdem lactis cochl. unum vel alterum: vel si forma pilularum magis arrideat:

R. *Pil. ex duobus semidrachm. Calomel. Torquet. scrup. unum, cum s. q. Balsam. Peruv. Fiant Pil. quatuor,* summend. è cochl. uno Syr. Violarum.

Sin autem æger hoc remedium per os rejecerit, *Laudan. liquid. gutt. viginti & quinque, aq. Cinnam. fort. semunc.* instillatæ statim propinentur; cum vero horum usu vomituritio, ac ventris dolores, remiserint, *catharticum* dictum iterum exhibeatur: verum si anodynorum virtute ac vi jam penitus infractis vomituritio ac dolor iterum redierint, cathartico interim in corpore restitante, ad usum *paregorici* supra descripti revertendum; idemque eò usque repetendum quartâ vel sextâ quâque horâ, donec intestinis quies omnino inducatur; quo quidem tempore catharticum operationem suam per sedes exeret.

Nec sanè abs re fuerit elapsâ horâ unâ, aut alterâ, post Venæsectionem, clysteram aliquem, ex iis qui potentiùs operantur, injicere, *fumum* scilicet *nicotianæ*, ex tubulo inverso, per vesicam majusculam, in intestina validissimè insufflatum;

flatum; quæ quidem operatio poſt aliquot horas reiterari debet, niſi citius meatus deorſum pateat.

Finitâ operatione Cathartici, ſumat ſequentem hauſtum:

R. *Aq. Cinnam. fort. unc. unam, Laudan. liquid. gutt. viginti & quinque. Miſce, fiat Hauſtus*; qui porrò repetendus, eſt bis, ter, vel ſæpius in die, donec vomituritio & dolor penitus ceſſaverint; atque etiam, iſtis ſymptomatis ceſſantibus, nihilominus ad curationem confirmandam, per aliquot adhuc noctes capiat idem *paregoricum* in minori doſi cubitum iturus.

De Fluxu Menſium immodico.

MEnſtruorum fluxus, naturaliter conſtitutus, capacitatem teſtæ ovi anſerini implet. Patet autem immodicus ex difficili tolerantia, virium lapſu, inappetentia, cachexia, colore cadaveroſo, & pedum intumeſcentia.

Mittatur ſanguis è brachio ad unc. octo; ſequenti manè ſumatur *potio purgativa communis*, repetaturque alternis diebus ad duas alias vices; & noctibus poſt purgationem *Paregoric. è Syr. de Mecon.* exhibeatur.

Diebus

Diebus à purgatione vacuis ſumat ſequentia:

R. *Conſerv. Roſar. ſicc. unc. duas, Trochiſc. de terra Lemnia ſeſquidrachm. Cort. Granator. Corall. rub. præparat. & Boli Armenæ ana ſcrup. duos, lapid. Hæmatit. Sanguin. Dracon. ana ſcrup. unum, cum ſ. q. Syr. Cydonior.* *Fiat Elect.* de quo ſumat ad magnitudinem Nucis moſchat. maj. manè & horâ quintâ pomeridianâ, ſuperbibendo ſequentis Julapii cochl. ſex:

R. *Aq. Germin. Querc. & Plantag. ana unc. tres, aq. Cinnamom. hordeat; & Syr. de Roſis ſiccis ana unc. unam, Sp. Vitriol. q. ſ.* ad gratam aciditatem.

R. *Fol. Plantag. & Urtic. ana q. ſ. Contundantur ſimul, & ſuccus exprimatur, & poſtea clarificetur*; de quo capiat cochl. quatuor vel quinque ſæpiuſculè ad libitum.

Poſt primam purgationem applicetur Emplaſt. ſeq. regioni Lumborum:

R. *Emplaſt. de Minio & ad Herniam ana part. æq. extendantur ſuper alutam.* *Fiat Emplaſtrum* regioni Lumborum admovendum.

De Colica Hyſterica.

EST ſpecies quædam, ſeu potiùs inſigne ac valdè uſitatum affectionis Hyſtericæ ſymptoma, cui comitem ſe adjungit dolor circa ſcrobiculum Cordis atrociſſimus, uti etiam humorum viridi colore per vomitionem ejectio.

Primo, quò ſaburra vitioſorum humorum in ventriculo contentorum minùs impediat Paregorici efficaciam, ſatis magna quantitas *liquoris poſſetici* affatim ingurgitetur, atque iterum per vomitionem rejiciatur, nempe *ejuſdem liquoris ſeſquicong*, quo peracto *Laudan. liquid. gutt. viginti & quinque, in aq. Cinnam. fort. aq. Epidem. vel alius vehiculi unc. una*, propinentur.

In uſu Paregorici hoc notandum, quod eo uſque repetendum eſt, donec ſymptomata omnia penitus ceſſaverint; debitum interea tempus interjiciendo, ut dijudicare valeamus, quid prior doſis effecit, antequam novam ingeramus.

Si ſanguineo temperamento præditus ſit æger, vel ſi antea hoc ſymptomate haud multum infeſtatus fuerit ac viribus fractus; hoc in caſu *ſanguis* primùm è brachio detrahendus, antequam vomitorium præſcriptum propinetur.

Hâc

Hâc ipsâ methodo Clavus hyſtericus curatur. Sin verò Colica Hyſterica diuturnior fuerit per Paroxyſmos affligens, tum in eorum intervallis, ſive extra Paroxyſmum, ſeq. uſurpentur:

R. *Zedoar. ſubtiliſſ. pulv. drachm. unam, cum ſ. q. Syr. è conditur. Citri. Fiat Bolus*, ſumendus manè & ſerò per triginta dies, ſuperbibendo ſequentem infuſionem :

R. *Zedoar. inciſ. minutim ſemunc. Vini Canar. unc. quatuor, infundantur frigidè per duodecim horas; deinde colentur pro uſu*; vel *Balſam. Peruv.* ut in Colica Pictonum uſurpetur.

Quæ de Colica Hyſterica hic dicuntur, de Colica etiam Hypochondriaca dicta ſunto; ut & hoc diligenter advertendum,

Utriuſque affectûs natura ſibi vendicare videtur, ut alia atque alia tententur, donec tandem ad illud remedium perventum fuerit, cui quaſi genuinè morbus cedit; tametſi ut plurimum Chalybs imprimis confert.

Colica Hyſterica tam in hypochondriacis quam hyſtericis ſæpiſſimè in Icterum deſinit; qui ſenſim ſponte ſuâ faceſſit; ſin autem longas moras nectat, exhibeatur Apozema ſequens :

R. *Rad. rub. Tinctor. Curcum. ana unc. unam, Chelidon. maj. cum toto & ſummitat. Centaur. min. ana manipulum unum. Coq. in æqual. partibus Vin. Rhenani & aq. fontan. ad libr, duas. Colatur. diſſolv. Syr. de quinque radicibus unc. duas. Miſce, fiat Apozema*; de quo capiat ſemilibr. calidè, manè & ſerò, uſquedum convaluerit.

De Ictero, Colicâ neutiquam prægreſſâ.

COlor flavus in toto corpore, præſertim in oculorum albis eſt conſpicuus, quo quidem colore objecta omnia apparent affectis tincta; corporis pruritus, ſegnities, & laſſitudo; linguæ amaror; vomitus bilioſus interdum; ſingultus; egeſtio alba; urina crocea, & pannum immerſum eodem colore inficiens, morbum indigitant.

Exhibeatur *potio purgativa communis*, dein aggrediatur uſum ſequentium; & durante eorundem uſu, *Catharticum* præſcriptum quarto quoque die exhibeatur.

R. *Conſerv. Abſinth. rom. Conſerv. flaved. Aurant. ana unc. unam, Angelic. condit. Nuc. moſchat. condit. pulv. Ari compoſ. & Chalyb. cum aceto præparat. ana ſemunc. extract. Centaur. min.*

extract.

extract. Gentian. & Cremor. Tartar. ana drachm. duas, Croc. Anglic. pulv. semidrachm. cum s. q. Syr. de quinque radicibus. Fiat Electuarium; de quo capiat ad magnitud. *Nuc. moschat.* manè & horâ quintâ pomeridianâ (vel vice Electuarii sumat *pilulas chalybeatas*) superbibendo post matutinam dosin *aquarum mineralium purgantium libr. quatuor*; & post pomeridianam dosin *Apozemat. in Colica hysterica descript. semilibr.*

At si signa Hydropis affuerint, tam manè quàm serò Apozema superbibat.

Si vel his diu continuatis morbus adhuc obstiterit, ad *aquas ferreas* eundem est, quæ ex ipso fonte sunt bibendæ.

Ad præcavendum Abortum.

EAdem præscribenda, ac in fluxu Mensium immodico; omissis solummodò catharsi & succis.

De immodico Lochiorum fluxu.

FLuxum Lochiorum naturalem tria constituunt, sanguis scilicet purus, copiosus, per triduum primum fluens; dehinc sanguis aquosus,

ſus, loturæ carnium craſſiori ſimilis, per quatriduum præter propter durans; hinc poſtmodum materia viſcoſa & mucilaginoſa, pauco aut nullo ſanguine permiſta, per quinque aut ſeptem dies prodiens, & ſic porro ad menſis finem.

Fluxus autem eorum immodicus dijudicandus eſt ex virium dejectione, animi deliquio, ſanguine grumoſo effluente, cibi faſtidio, dolore in hypochondriis, ventris tenſione, pulſu debili & frequenti, visûs obtenebratione, aurium tinnitu, & convulſionibus.

Victus incraſſans inſtituatur, & potus ſequens addatur:

R. *Aq. Plantag. Vin. rubr. ana libr. unam. Coq. ſimul ad tertias, & deinde edulcoretur ſ. q. Sacchar. albiſſ.* cujus, cùm frigeſcat, capiat ſemilibr. bis vel ter in die.

Interim Julap. aliquod Hyſtericum (at ſatis mite) ſubinde propinetur, & Nodulus ſequens naribus applicetur:

R. *Galban. Aſſæ fœtid. ana drachm. duas, Caſtor. ſeſquidrachm. ſal. Succin. volatil. ſemidrachm. Miſce, fiat Nodulus.* Vel,

R. *Sp. ſalis Ammoniac. drachm. duas*; quem ſæpe olfaciat.

De ſuppreſſione Lochiorum.

INtumeſcit venter; dolor gravativus imum ventrem, lumbos & inguina occupat; facies rubeſcit; difficilis eſt reſpiratio; perturbantur oculi; rigores, febres acutæ adſunt; animi deliquia; ſudores frigidi; pulſationis & ardoris ſenſus in utero; paralyſis in partibus inferioribus; ut & interdum epilepſia.

E veſtigio lecto addicatur, & *Emplaſt. hyſtericum* umbilico admoveatur quamprimum; Elect. ſeq. adhibeatur:

R. *Conſerv. Abſinth. Rom. Rut. ana unc. unam, Trochiſc. è Myrrh. drachm. duas, Caſtor. Croc. Anglic. ſal. volatil. Sal. Ammoniac. & Aſſæ fœtid. ana ſemidrachm. cum ſ. q. Syr. è quinque radicib. Fiat Elect.* Capiat ad magnitud. Nuc. moſchat. quartâ quâque horâ, ſuperbibendo ſeq. Julap. cochl. quatuor vel quinque:

R. *Aq. Rutæ unc. quatuor, Bryon. compoſ. unc. duas, Sacchar. cand. q. ſ. Fiat Julap.* Vel ſumat *Trochiſc. de Myrrh. ſcrup. unum,* quartâ quâque horâ.

Si tota prædictorum quantitas conſumatur, & Lochia adhuc ſupprimantur, *Laudanum* unicâ

ſaltem vice exhibendum; ut, *Laudan. liquid. gutt. quatuordecim in aq. Bryon. compoſ.* vel *Laudan. ſolid. ſeſquigr. cum Aſſæ fœtid. ſemiſcrup. in Pilulas duas redactum.*

Si hæc nihil proficiant, tum Enema ex lacte Saccharato, unicâ ſaltem vice, injiciatur.

De Hydrope.

FOveæ à digitorum impreſſione in ſurarum parte inferiori ſub noctem conſpicuæ, manè evaneſcentes, hoc malum primùm indicant; maximè ſi ſpiritus interim ægriùs ducatur; (haud raro tamen fœminæ prægnantes, & quibus catamenia ſiſtuntur, ut & viri ab aſthmate inveterato derepentè liberati eodem tumore tentantur) pedibus cruribùſque ad extremum extenſis, in abdomen ruunt aquæ, & ad ultimum capacitatis ſuæ limen paulatim diſtendunt, donec tandem in viſcera nobiliora impetu ab iis facto æger ſubmergitur. Pro rata qua partes à morbo obſeſſæ mole augentur, aliæ magis magiſque gracileſcunt, urgentibus dyſpnœâ, urinæ paucitate, et ſiti intensâ. Viros, ingraveſcente ætate; fœminas, ubi jam parere deſierint, utplurimum adoritur.

Indicationes curativæ dirigendæ ſunt primò ad

ad aquarum evacuationem; deindè ad instaurandum sanguinis robur, quò novus aquarum proventus præcaveri possit.

R. *Vini albi unc. quatuor, Jalap. subtiliss. pulv. drachm. unam, Zinzib. pulv. semiscrup. Syr. de Spin. cervin. unc. unam. Misce, fiat Potio*, summenda summo manè, repetendaque singulis vel alternis diebus, pro ratione virium, donec partes affectæ detumuerint. Vel,

R. *Tamarind. semunc. fol. Senn. drachm. duas, Rhei sesquidrachm. Coq. in s. q. aq. ad. unc. tres, in Colatur. dissolv. Mannæ & Syr. Ros. solut. ana unc. unam, Syr. de Spin. cervin. semunc. Elect. è succ. Rosar. drachm tres. Misce, fiat Potio*, sumenda ut supra. Vel,

R. *Pil. ex duob. scrup. unum, Elater. gr. tria, Ol. chym. Caryophyll. gutt. duas. Fiant Pil.* N° *tres*. Capiat summo manè, repetanturque ut opus fuerit. Vel,

R. *Gambogiæ gr. quindecim. Vin. alb. & aq. Cichor. ana sescunc. Syr. de Spin. cervin. semunc. Misce, fiat Potio*, summenda ut supra. Vel,

R. *Cortic. interior. Sambuc. è ligno derasi ma-*

nipulos tres. Coq. in Aq. & Lact. partibus æq. mistorum libr. duabus ad libr. unam. Colaturæ capiat dimidiam partem mane, & alteram serò quotidie, donec convalescat. At hoc remedium nisi in corporibus, quæ facillimè purgativis cedunt, nihil confert.

Circa usum Catharticorum in hoc morbo hæc tria advertenda sunt.

Primo, Utrùm ægri corpus facilè, an verò difficulter Catharticis cedere soleat; cum in iis qui facilè purgantur *Syrup. de Spin. cervin. solus ad unc. unam* exhibitus, aquas sat copiosè eliciat; in illis verò, qui difficulter purgantur, Cathartica supra descripta, utut valida, vix scopum attingant.

Secundo, Cathartica omnia, quæ segniùs operantur, magis officiunt quam prosunt; quamobrem purgatio paulò fortior & nimia, justo debiliori est præferenda.

Tertio, Aquæ eâ maximâ celeritate exhauriri debent quam ægri vires ferre queant; ne nimis longa inter purgationes intervalla adhibendo, aquæ denuò affatim colligantur.

Est autem ubi medicamenta omnia, qualiscunque demum generis, quæ alvum movent, prorsus omitti possint ac debeant; quoties enim æger constitutione est infirmiori, vel fœmina vaporibus obnoxia, aquarum evacuatio *Diureticis* solùm

ſolùm committenda, inter quæ ea ſunt efficaciſſima, quæ ex *ſalibus Lixivialibus* fiunt; ut,

R. *Cinerum Geniſtæ libr. unam; infundatur frigidè in Vini Rhenan. libr. quatuor. Liquoris per filtrationem colati unc. tres* manè, quintâ pomeridianâ, & ſerò ſingulis diebus exhibeantur, uſque dum humor evanuerit.

Aquis jam penitùs evacuatis, calefacientia & corroborantia medicamenta uſurpanda; ut,

R. *Rad. Raphan. Ruſtican. fol. Cochl. hortenſ. Abſinth. vulgar. Salv. ſummitat. Centaur. min. & Geniſtæ; infundantur in Cereviſia forti,* pro potu ordinario; qui potus incipienti hydropi aliquando ſine Catharticis ſubvenit. Vel ſequenti utatur:

R. *Conſerv. Cochl. hortenſ. Abſinth. Roman. ana unc. unam, extract. Gentian. Abſinth. vulgar. & Centaur. min. ana drachm. tres, cum ſ. q. Syr. è cortic. Citr. Fiat Electuarium*; de quo ſumat ad quantitatem Nuc. moſchat. maj. manè, quintâ pomeridianâ, & veſperi, ſuperbibendo unc. quatuor ſequentis Infuſionis:

R. *Rad. Gentian. unc. unam, ſummitat. Geniſt. Centaur. min. & Abſinth. vulgar. ana manipulum unum, ſem. Fœnicul. & Petroſelini, ana drachm. duas,*

duas, incisis minutim affunde Vini Rhenani libr. quatuor; stent simul in infusione frigida, & coletur solummodo tempore usûs.

Notandum, cùm ad corroborantium usum deventum fuerit, ægrum nullo modo esse purgandum, tantisper dum sanguinis corroborationi navetur opera.

Quod & per Salium Lixivialium usum omnino observandum, quo quidem tempore pariter corroborare convenit.

R. *Rad. Raphan. Rustican. unc. tres, fol. Cochl. hortens. Absinth. vulg. Salviæ, summitat. Centaur. & Genistæ, ana manipulos tres, Aurant. incis.* N° *tres. Infundantur in Congiis sex Cerevisiæ fortis non lapulatæ, inter fermentandum.* Sit pro potu ordinario.

De Gonorrhœa virulenta.

CORripiunt dolor genitalium insolitus, & rotatio testiculorum; in non recutitis macula morbilli æmula glandem occupat: statim à cujus exortu liquor, seminis instar, exstillat, qui quotidie à seminis colore & consistentia recedens flavescit, tandem dilutior ovi vitello; in lue virulentiore virescit, & aqueo humori permiscetur sanguine tincto. Pustula dicta ulcus fit, aphthis infantum

infantum ſimile indies latiùs & profundiùs depaſcens, ſuperveniente orificii callo. Verpi non glandis ulcere, ſolâ Gonorrhœâ tentantur. Mox magnus dolor in pene, quoties erigitur; quaſi manu tranſverſus fortiter conſtringeretur, noctu præcipuè urget, dum æger lecto incaleſcit. Curvatur penis à fræno contracto. Accedit ardor urinæ, inter mingendum vix perceptibilis, ſed mictu finito, per urethræ ductum acriter urens, maximè, quà in glandem deſinit. Carunculæ lotii exitum quandoque impediunt; & ſcroti dolor ac inflammatio nonnunquam ſuperveniunt.

R. *Maſſ. Pil. Coch. maj. drachm. tres, extract. Rud. drachm. unam, Reſin. Jalap. & Diagryd. ana ſemidrachm, cum ſ. q. Opobalſam. Fiant Pilul. è ſingulis drachmis ſex.* Capiat quatuor ſingulis auroris, donec urinæ ardor & color flavus materiæ ſeminiformis admodum imminuantur. Poſteà alternis diebus ad ſeptimanas adhuc duas; ac ſub finem bis in ſeptimana, donec humor ſtillare prorſus ceſſaverit.

In iis, qui difficulter purgantur, ſubinde intercalari poſſit *potio communis purgativa*; cui addantur *Syr. è Spin. cervin & Elect. è Succ. Roſar. ana drachm. duas*; vel, curatione minùs fœliciter ſuccedente, *Turbith. Minerale ad gr. octo*, exhiberi poteſt,

poteſt, bis vel ter, diebus quatuor interpoſitis; vel vice *Turbith. Mineral.*

R. *Pil. ex. duob. ſemidrachm. Merc. dulc. ſcrup. unum, cum ſ. q. Opobalſam. Fiant Pil. quatuor,* ſummo manè ſumendæ.

Si æger à dicta Catharſi abhorreat, poſt Pilulas primò deſcriptas, tribus auroris continuis ſumptas, tum manè & horâ quintâ pomeridianâ, quotidie injiciatur *Clyſter* ſequens; niſi quod ſemel aut bis in hebdomade, omiſſo Clyſtere, *Cathartic.* imperandum.

R. *Elect. è ſucc. Roſar. drachm. ſex, Terebinth. Venet. vitello Ovi ſolut. ſemunc. diſſolvantur in aq. hord. libr. unam. Colatur. adde Syrup. Violar. unc. duas. Miſce, fiat Clyſter.*

Singulis noctibus capiat *Opobalſam. vel Balſam. è Mech. gutt. viginti & quinque Sacch. fruſtulo exceptas.* Hujus defectu, *Terebinth. Cypr.* ad quantitatem Avellanæ ſubſtitui poſſit.

Sit pro potu hydrogala; at *Cereviſia tenuis* in paſtibus.

Vel ſequentem methodum aggrediatur:

R. *Pil. ex duobus ſemidrachm. Opobalſam. gutt. tres. Fiant Pil.* N° *tres.* Capiat horâ quartâ matutinâ, ſuperdormiendo, repetanturque alternis diebus, vel tertiâ quâque die.

Diebus

Diebus à purgatione vacuis, injiciatur manè & horâ quintâ pomeridianâ Clyſter ſupra deſcriptus.

Procedente curatione (quâcunque eâ demum methodo tentetur) ſanguis ſub medium curationis ſemel vel bis mittatur, & diæta refrigerans, & incraſſans præſcribatur, & medicamenta iiſdem virtutibus pollentia; qualia ſunt *Hydrogala, Emulſiones ex ſeminib. frigid. &c.*

Si Penis tumore afficiatur,

R. *Rad. Althææ, Lilior. ana ſeſcunc. fol. Malv. Verbaſc. Sambuc. Hyoſcyam. flor. Chamæmel. Melilot. ana manipulum unum, ſem. Lini, Fænugr. ana ſemunc. Coq. ſ. q. aq. font. & fiat fotus,* parti affectæ admovendus, per horæ unius ſpatium, bis vel ter in die.

Peractâ fomentatione, perungatur pars affecta *ol. ſem. Lin. rec. extract.* dein *Emplaſt. è mucilaginibus alutæ agninæ inductum* labiis præputii tumidis circumponatur.

Si Ulcus in præputii labiis, vel in ſubjecta Glande, hæreat; tum ſequens Linimentum præſcribatur:

R. *Unguent. Baſilic. drachm. ſex, Unguent. Nicotian. drachm. duas. Præcipitat. aq. Roſar. loti & optimè levigat. ſemidrachm. Miſce, fiat Linimentum;*

tum; quo lintei raſura imbuatur, & ulcuſculo admoveatur ſemper poſt fotûs præſcripti uſum.

Si ſcrotum tumore afficiatur, ſtatim *ſanguis* è brachio extrahatur, atque bis in die fotus præſcriptus parti affectæ admoveatur, ſingul. fotibus addendo *Sp. Vin. Gallic. cochl. unum vel alterum*, vel *Cataplaſma ex Oxycrato & farina fabarum* ejus loco applicandum.

Catharticis interim & refrigerantibus modò deſcriptis introſumptis utendum eſt.

De Lue Venerea.

UBi aut à GonorrhϾ mora, aut indebito aſtringentium uſu, labes ſanguini imprimitur, exoritur Lues. Comparent in inguine bubones; in capite dolores & artubus, articulorum interſtitiis, noctu præcipuè invadentes in lecto calidos; cruſtulæ & porrigines in variis corporis partibus, quæ ad inſtar favi flaveſcunt. Quo magis ſcabies diffunditur, tanto minus æger diſcruciatur. In cranio, tibiis brachiiſque exoſtoſes, oſſium inflammatio & caries; ulcera phagædenica in variis partibus; ſed fauces utplurimum primò aggredientia, quæ ſenſim per palatum in naſi cartilaginem propagata mox eam abſumunt, ita ut fulcro deſtitutus naſus plane concidat. Ulceribus, carie & dolore in-

dies

dies exacerbatis, pereunt per vices membra; lacerum donec cadaver, & jam ſuperis grave, humo condatur.

R. *Axung. Porc. unc. duas, Mercur. crud. unc. unam. Miſce, fiat Linimentum*, in tres equales partes dividendum; quarum unâ brachiâ, crura & tibias, ad tres noctes continuas manibus ſuis æger perungat.

Si intra tres dies poſt ultimam inunctionem ſalivatio haud procedat, tum *gr. octo Turbith. mineral. in Conſerv. Roſar. rubr.* exhibeantur; aut corporibus minus robuſtis, *Mercur. dulc. ſcrup. unum.* Sed ſi ſalivatio jam incepta priùs elanguefcat, quàm ſymptomata penitus diſparuerint, extimulanda ſubindè eſt eâdem doſi *Mercur. dulc.*

Ptyaliſmus ita moderari debet, ut *libr. quatuor* Nycthemeri ſpatio expuat, aut circiter.

Si juſto altiùs exurgat Ptyaliſmus, cum inflammatione nimia, atque id genus ſymptomatis ingruentibus, aliquantulum reprimendus eſt medicamentis Catharticis, donec debitum gradum attingat.

Quamprimum ſymptomata ceſſaverint, ſtatim immutentur induſium & tori lintea; at ſint ea, quæ priùs uſurpata fuerint.

Si Diarrhœa ſupervenerit (quod plerumque accidit antequam ſalivatio bene aſſurgat) tunc ſiſtenda eſt uſu *Laudan. liquid.* ita doſin augendo atque repetendo, ut debitum opus abſolvat.

Si os exulceretur, *aq. Roſ. Damaſcen.* vel *lacte aq. permiſto*, vel ſeq. *Decoct* idem colluatur:

R. *Rad. Alth. Hord. mundat. ana unc. unam, ſem. Cydonior. ſemunc. Coq. ſ. q. aq. ad libr. duas. Miſce, fiat Gargariſma*; quo ſæpius utatur.

Diæta & reliquum ægri regimen, eadem ac in Cartharſi imperanda; niſi quòd primis aliquot diebus liquore poſſetico, juſculis avenac. hordeac. ac cereviſiâ tenui tepefactâ nutriatur.

His omnibus ritè peractis (etiamſi ſymptomata omnia evanuerint, ac ſubindè morbus penitus profligari videatur) quo minùs recidivam poſtliminio patiatur, ægro ſemel in ſeptimana per quatuor vel ſex vices, *Mercur. dulc. ſcrup. unum* exhibendus, utcunque bene ſe habeat, & etiamſi jam domo egrediatur.

De Fluore albo.

QUod effluit, modò album, modò pallidum, flavum, viride aut ſubnigrum; modo acre & erodens; tetrum quandoque & graveolens;

olens; decoloratur facies; dolet ſpina dorſi; proſternitur appetentia; oculi pedeſque intumeſcunt.

Mittatur *ſanguis* è brachio ad *unc. octo.*

R. *Pil. Coch. maj. ſcrup. duos, Caſtor. gr. duo, Balſam. Peruv. gutt. tres. Fiant Pil.* N° *quatuor.* Capiat horâ quartâ matutinâ, ſuperdormiendo; repetanturque per duas alias vices, interponendo diem unum vel alterum, pro ratione virium.

R. *Aq. Rut. unc. quatuor, aq. Bryon. comp. unc. duas, Sacchar. cryſtal. q. ſ. Fiat Julapium.* Capiat cochl. tria vel quatuor in omni languore; deinde aggrediatur uſum ſequentium:

R. *Theriac. Andromac. ſeſcunc. Conſerv. flaved. Aurant. unc. unam, Diaſcord. ſemunc. Zinzib. condit. & Nuc. moſchat. condit. ana drachm. tres, pulv. è chel. Cancr. comp. ſeſquidrachm. cort. exterior. Granat. rad. Angelic. Hiſpan. Corall. rubr. præparat. & Trochiſc. de terra Lemnia ana drachm. unam, Boli Armen. ſcrup. duos, Gumm. Arabic. ſemidrachm. cum ſ. q. Syr. de Roſis ſiccis. Fiat Electuar.* de quo ſumat ad magnitud. Nuc. moſchat. maj. manè, horâ quintâ pomeridianâ, & nocte, per menſem integrum; ſuperbibendo ſequent. infuſionis cochl. ſex:

R. *Rad.*

R. *Rad. Enul. campan. Imperator. Angelic. Calam. Aromat. ana semunc. fol. Absinth. Roman. Marrub. alb. Centaur. min. Calamenth. vulgar. Salv. sicc. ana manipulum unum, Bac. Junip. unc. unam; incidantur minutim, & infundantur in vini Canarini libr. quatuor; stent simul in infusione frigida*; coletur tantummodo tempore usûs.

Vescatur cibis eupeptis, & abstineat ab usu olerum & fructuum qualiumcunque, & singul. pastibus bibat vinum Hispanicum.

De Diabete.

SUcci sanguini illati per vias urinarias crudi & inconcocti exitum sibi quærunt; unde sensim labefactantur vires; colliquescit corpus, & quasi substantia ejus per hanc cloacam exinanitur cum siti; ardore viscerum; lumborum coxarumque intumescentiâ; & salivæ spumosæ expuitione crebrâ.

Eadem præscribenda sunt, quæ in Fluore albo, omissis solummodò Venæsectione & Catharsi.

De

De Dolore Hæmorrhoidum.

INtenſiſſimus inter excernendum dolor excruciat, & excrementi ſuperficies cruore conſpergitur: Nonnunquam tumores verrucis ſimiles in ſphinctere deliteſcant, vel in margine ani apparent.

Mittatur ſanguis è brachio dextro ad unc. decem.

R. *Sem. Melon. Pepon. ana ſemunc. ſem. Papav. alb. drachm. duas, Amygd. dulc. excorticat.* N° *quinque. Contundantur in mortario marmoreo, ſenſim aſſundendo aq. hord. ſeſquilibr. aq. Roſar. drachm. duas, Sacchar. albiſſ. q. ſ. Fiat ſ. a. Emulſio.* Capiat unc. tres ſæpiuſcule.

R. *Flor. Sulphuris, Pulv. Glycyrrhiz. Salviæ ana drachm. unam, cum ſ. q. Balſam. Lucatel. Fiant Pil. è ſing. drachm. ſex.* Capiat tres ter in die, ſuperbibendo Emulſ. præſcript. cochl. ſex.

R. *Aq. Spermat. Ranar. unc. quatuor; in qua diſſolv. Lythargyr. drachm. duas, Opii ſcrup. unum. Fiat Mixtur.* cujus tantillo Linteum madefactum parti affectæ applicetur; vel, ſi tumor

mor intus lateat, cochl. *tria* ejuſdem mixturæ modo Clyſteris injiciantur.

Pro potu ordinario bibat aquam cum lacte coctam, vel aquam hordei; & à carnis uſu abſtineat. Singulis noctibus ſumat *Diacodium.*

De Fluxu Hæmorrhoidum immodico.

INnoteſcit ex viribus proſtratis, copia & diuturnitate ſanguinis excreti, fœdo corporis colore, ad citrinum (ut in Ictero) vergente. Succedit Cachexia, & deinde Hydrops.

Eadem conferunt, quæ in fluxu menſium immodico, omiſsâ ſolummodò Catharſi.

De Epilepſia Puerorum.

VEl primo menſe aggreditur à frequentibus nimis alvi dejectionibus, (quo in caſu *Diaſcordium ad quantitatem grani piperis in aq. Saxifrag. aut lacte materno ſolutum,* & exibitum præſtantiſſimum eſt remedium.) Vel circa dentitionis tempus, à ſeptimo ad decimum menſem, tuſſi comitata eſt, aut (quod multo deterius) vomitu & diarrhœâ, viridia (ut ſolent hyſtericæ) egerente infante. Quandoque improvisò

occupat:

occupat paroxyſmus, os oculoſque diſtorquens, nigredine vultum perfundens, & artus varios convellens; quandoque præſentitur ex digitorum in pugnum contractione, & ex ſtabili & inſolitâ oculorum orbitarum immobilitate. Nunc ſeriùs nunc ocyùs ſe proripiunt paroxyſmi, certâ ſubinde periodo, vago alias inſultu revertentes; ſed, appetente morte, à tergo ſe invicem premunt: Si quando inducias dent, in ſoporem proclives ſunt infantes, donec à novo reſuſcitentur inſultu.

Applicetur *Emplaſt. Epiſpaſtic.* cervici quamprimum.

R. *Aq. Epilept. Lang. drachm. tres, Laudan. liquid. gutt. unam, vel duas, vel plures, pro ratione ætatis, Syr. Pæon. drachm. unam. Miſce, fiat Hauſtus,* ſumendus quamprimum.

R. *Aq. Rutæ unc. tres, aq. Epilep. Lang. & aq. Bryon. comp. ana unc. unam, Syr. Caryophyll. ſemunc. Miſce, fiat Julap.* Capiat cochl. unum ſingulis horis, ſi hauſtus præſcriptus paroxyſmum non fugaverit.

De Rachitide.

IN Rachitide adſunt partium laxitas & mollities, debilitas & languor, ignavia & torpor, & inæqualis earundem nutritio, *viz.* caput juſto majus; facies plenior & floridior; partes carnoſe infra caput emaciantur; nodis protuberant articuli; maximè carpi, paulò minus tali; tument & extremitates coſtarum; oſſa incurvantur, præcipuè tibiæ & fibulæ; hinc ulnæ & radii; aliquando femoris & humeri, decurvantur etiam oſſa; dentes tardè & moleſtè erumpunt, vacillant, nigreſcunt, & fruſtulatim excidunt; pectus à lateribus anguſtum, anteriùs acuminatum, abdominis repletio, & hypochondriorum tenſio; tuſſis & pulmonum vitia laceſſunt; lateralis decubitûs modò dextri, modò ſiniſtri averſatio.

R. *Fol. Abſinth. vulgar. Centaur. minor. Marrub. alb. Chamædryos, Scordii, Calamenth. vulg. Parthen. Saxifrag. pratenſ. Hyper. Virg. aureæ, Serpill. Menth. Salv. Rutæ, Card. Benedict. Puleg. Abrotan. Chamæmel. Tanacet. Lilior. convall. omnium rec. collect. & inciſ. ana manipulum unum, Axung. porcin. libr. quatuor, Sev. Ovin. & Vin. claret. ana libr. duas; macerentur in olla fictili ſuper*

per cineres calidos per horas duodecim; deinde ebulliant ad humiditatis consumptionem; & postea colentur, ut fiat Linimentum; quo venter & hypochondria illinantur manè & serò, ut etiam & artus hoc malo affecti, per triginta vel quadraginta dies, vel donec convaluerit.

R. *Singulor. ingredient. præscript. ana manipulos duos;* infundantur frigidè in *Cerevisiæ* non lupulat. Cong. quatuor, pro potu.

In Tumoribus Infantum ventres occupantibus ab evacuationibus nimiis procedentibus, Sanguis & Viscera *herbis corroborantibus* conforten-tur, ut in Rachitide vera; nisi quod axillæ etiam utræque inungantur, at non artus.

De Febribus à Dentitione ortis.

R. S*P. Cor. Cervi gutt. duas, vel tres, vel quatuor, pro ratione* ætatis, in cochl. uno, vel altero aq. Cerasor. nigr. vel Julap. alterius appropriati exhibeantur quartâ quâque horâ, ad vices quatuor vel sex.

De Febre hectica Infantum.

SIne insigne calore languent cum appetitûs dejectione, artus & truncus corporis emaciantur.

Rhabarb. incisi drachm. duas in lagenam vitream, Cerevisiæ tenuis libr. duarum capacem, immittantur pro potu ordinario.

Epoto hoc liquore, *aliæ libr. duæ eidem Rhabarb. superaffundantur ad tertiam vicem.*

Si verò potus vi Catharticâ saturatius imprægnetur, tum libr. unâ epotâ alteri Cerevisia mox adjiciatur.

De Tussi Puerorum Convulsiva.

P*Hlebotomiâ* & repetitâ *Catharsi*, eâque solâ, expugnatur hæc tussis, malum aliàs pertinacissimum, & fere insuperabile; sed leniora tantum cathartica hic conveniunt, eaque cochleatim ingerenda sunt, pro ratione ætatis.

De

De Hæmorrhagia Narium.

DOlor & calor ſinciput lancinant.

Sanguis è brachio frequenter extrahatur; victûs ratio refrigerans & incraſſans injungatur; *Julap.* refriger. & incraſſans, cum *Emulſionibus* refrigerantibus, præſcribantur.

Singulis diebus injiciatur *Enema refrigerans*, atque omni nocte *Paregoric. ex Syrup. de Mecon.* exhibeatur, & ſemel vel bis *Potio purgativa commun.* præſcribatur.

Lintea quadruplicata immerſa aq. frigidæ, in qua ſal. Prunell. diſſolvatur, & poſtea leviter expreſſa admoveantur nuchæ, & utrinque cervici ſæpius in die.

Poſt Evacuationes, liquor ſequens applicetur:

R. *Vitriol. Hungaric. & Alum. ana unc. unam, Phlegmat. Vitriol. ſemilibr. Coq. tamdiu, donec omnia fuerint diſſoluta; liquorem frigefactum filtra, & à Cryſtallis ſubinde natis ſepara, liquori reſiduo adde ol. Vitrioli duodecimam partem.* Vel potius,

R. *Aq. Plantag. unc. tres, bol. Armen. ſubtiliſſ. pulver. ſemunc. probè miſceantur; Turunda ex linteo*

teo raſo liquore hoc humectata nari, ex quo ſanguis ſtillat, indatur, per dies duos iſthic relinquenda.

Hoc minus ſuccedente, *Vitriol. Rom. aq. commun. diſſolvatur, qua Turunda imbuta* nari indatur; *liquore* etiam *hoc linteamina imbuta*, & applicata ſanguinem ſiſtunt, ſi ex parte externa diffluat.

De Chloroſi.

ADſunt vultûs & totius corporis decoloratio; intumeſcentia in facie, palpebris & malleolis; gravitas totius corporis; crurum ac pedum tenſiva laſſitudo; reſpiratio difficilis; cordis palpitatio; capitis dolor; pulſus febrilis; ſomnolentia; pica, & menſium ſuppreſſio.

Sumat *Pilulas Chalybeatas*, vel *pulv. Chalybeatum* in affectione hyſterica præſcript. plus minus pro ratione ætatis, ſuperbibendo hauſtum vini cujuſlibet ad libitum, vel *Infuſion. corroborant. cum rad. Angelic.* ibidem deſcriptam. Si ægra non valde debilis fuerit, purgetur ſemel, vel bis, ante præſcriptorum uſum.

De

De Suppreſſione Menſium.

CIbum faſtidiunt mulierculæ; fœdus faciei color eſt; gravitas totius corporis; dolores ſincipitis, lumborum, crurum & imi ventris; pedum tumores infeſtant.

Eadem præſcribenda ac in Hyſterica affectione; at ſi iiſdem remediis affectus non ceſſerit, tum ſequentia ſunt præſcribenda:

Singulis auroris, & quartâ pomeridianâ, ſumat *Julap Hyſteric. ſine Caſtor. cochl. quinque, inſtilland. Sp. Cor. Cervi gutt. duodecim.* Singulis noctibus ſumat cubitum itura *Trochiſc. de Myr. ſcrup. unum, cum Syr. de Artemiſ. in formam Boli vel Pil. redact.*

De Vomitu ſanguinis, vel etiam de Hæmoptoë.

IN Hæmoptoë dolor & calor pectus obſident, cum debilitate quadam.

Mittatur *ſanguis* ex brachio dextro ad unc. decem. Sequenti mane ſumat *Potionem purgativ. commun.* & eadem nocte *Paregoric. ex unc. tribus, aq. Ceraſor. nigr. & Syr. de Mecon. unc. una.*

Poſtea aggrediatur uſum ſequentium:

R. *Bol.*

R. *Bol. Armen. unc. unam, pulv. Radic. Symphyt. drachm. duas, Ter. ſigillat. Lapid. hæmatit. & Sang. Dracon. ana drachm. unum, Sacchar. albiſſ. ad pondus omnium. Miſce, fiat pulvis ſubtiliſſimus*; cujus cap. drachm. unum manè, quintâ pomeridianâ, & nocte, ſuperbibendo ſequent. Apozemat. unc. quatuor:

R. *Fol. Plantag. Rubi Sylveſtris, & Millefol. ana manipulum unum. Coq. ſ. q. aq. ad ſeſquilibr. in Colatura diſſolv. Syrup. de Symphyt. unc. duas. Miſce, fiat Apozema.* Vel cap. cochl. ſex ſequent. Tincturæ:

R. *Flor. Roſ. rubr. drachm. ſex, Cort. intern. Querc. ſemunc. ſem. Plantag. parùm contuſ. drachm. tres, aq. font. libr. duas, Sp. Vitriol. q. ſ. ad levem aſſiditatem; infundantur in vaſe clauſo, calore leni, per quatuor horas; Colatur. adde aq. Cinnamon. hordeat. unc. tres, Sacchar. albiſſ. ſ. q. ut fiat Tinctura guſtui grata.*

Si ab uſu Pulveris abhorreat, utatur *Electuario* in fluxu menſium immodico præſcripto.

Enema quotidie injiciatur, & *Diacodium* horâ ſomni propinetur.

Phlebotomia inſuper ſemel, bis, vel ter (ut opus fuerit) reiteretur, diebus aliquot interpoſitis;

tis; & ſemel iterum, ſi res poſtulet, repetatur potio purgativa.

Diæta incraſſans & refrigerans obſervanda.

De Punctura Tendinis.

HUmor aqueus, vel ichor quidam, ex orificio venæ inciſæ jugiter diſtillat.

R. *Rad. Lilior. alb. in Lacte vaccin. ad teneritud. coct. & contuſ. unc. quatuor, Farin. ſem. Lin. & Avenæ ana unc. tres. Coq. ad Cataplaſmatis conſiſtentiam in eodem lacte, quo radices coctæ fuere:* applicetur parti affectæ manè & ſerò.

De Ambuſtis.

FOveatur pars affecta *linteis Sp. Vini imbutis*, uſque dum evaneſcat dolor; ac deinceps de novo imbuatur *linteum*, quod ter vel quater in die, parti affectæ applicetur.

De Mania communi.

A Nimis exaltata & vivida ſanguinis craſi oritur. Eſt & alia maniæ ſpecies febres intermittentes diuturniores excipiens, in ſtulti-

tiam tandem degenerans, producta quidem à debilitate & vapiditate ſanguinis, à diutina fermentatione. Præſcribantur itaque *Cardiaca generoſiora*, viz. *Theriac. Andromach. Electuar. de Ovo, pulv. Comitiſſ. pulv. Gualt. Rawleigh, in aq. Epidem. Theriacal. vel alia*; & diæta inſtituatur analeptica.

In junioribus mittatur *ſanguis* è brachio ad unc. octo vel novem, bis vel ter, diebus tribus inter ſingulas Venæſectiones interpoſitis. Tum ſemel extrahatur ſanguis è venis jugularibus. Poſteà tota curatio innitatur ſequenti *Cathartico*, quod ſumat tertiâ vel quartâ quâque die, donec convaluerit: hoc interim obſervando, quod cùm octies vel decies purgatus fuerit æger, exhibitio Cathartici ad ſeptimanam unam vel alteram omittatur.

R. *Pharmac. domeſtic.* (i. e. *rad. Bryon. alb.*) *pulv. unc. unam, Lactis vaccin. unc. quatuor.* Vel,

R. *Ejuſdem ſemunc. vel drachm. ſex, Vin. alb. unc. quatuor; infundantur per noctem; in colatura diſſolv. Syr. Violar. unc. una. Miſce, fiat Potio.* Vel,

R. *Gambogii gr. quatuordecim, aq. Ceraſor. nigr. unc. tres, Syr. Caryophyll. ſemunc. Fiat Potio.*

De

De Contusionibus.

MIttatur *ſanguis* è brachio lateris magis affecti ad unc. decem; ſequenti manè exhibeatur *Potio communis purgativ.* ac deinceps eodem modo Venæſectio & purgatio alternatim repetantur, donec æger convaluerit. Interim toto decurſu, ſi internæ partes lædantur, ſequentia præſcribantur:

R. *Decoct. Pectoral. ſeſquilibr. Syr. Violar. Cap. Ven. ana unc. duas. Fiat Apozema.* Capiat ſemilibr. ter in die. Item *ol. Amygd. dulc. rec. cochl. unum*, ſæpius propinetur.

R. *Ol. Amygd. dulc. Unguent. Dialth. & Pomat. ana unc. unam. Miſce, fiat Linimentum;* quo ungatur pars læſa manè & ſerò, ſuperimponendo *fol. Braſſicæ.*

De Furſure, ſive Porrigine capitis.

P*Otio purgans communis* bis propinetur; dein,

R. *Ol. Amygd. amarar. & Laurini, Cinerum fol. Abrotani ana unc. unam; miſceantur probè, &*

fiat Linimentum; quo inungatur totum caput ſingulis matutinis, diligenter infricando, & poſtea ſuperimponendo veſicam ſuillam.

At primùm abradatur totum capillitium, & poſtea defricentur ſquamulæ, ſenſim ſingulis auroris, prout decidere pronæ fuerint.

De morſu Canis rabidi.

POſt quadraginta dies, aut plures, melancholica adſunt ſymptomata; febris, ſitis, hydrophobia, & tandem partium extremarum convulſio.

R. *Sp. Vin. optimè rectificat. unc. quatuor, Theriac. Andromach. unc. unam. Fiat Mixtura*; qua illinatur pars læſa ter in die, ſuperimponendo linteum eâdem mixturâ imbutum.

De Ulcere Veſicæ.

PUs graveolens, aut ſanguis, nonnunquam ſquamulæ ſeu pelliculæ membranaceæ ac veluti furfuraceæ cruſtulæ (ſin in renibus hæreat ulcus, carunculæ minutulæ, aliquando craſſiores) unà cum urina excernuntur; perpetua

dyſuria

dyſuria & continuus earum partium dolor infeſtant. Renibus autem affectis ulcere, dilucida dyſuriæ, & doloris dantur intervalla; pus etiam excretum copioſus eſt, album, leve & minimè fœtidum; lacti ſimilis profunditur urina: & longè poſt mictionem pus ab eo ſeparatum in fundo reſidet.

R. *Emplaſt. Flor. Unguent. dict. ſeſquidrachm. Fiant Pil.* N° *novem.* Capiat tres horis medicinalibus, ſuperbibendo ſequentis aq. cochl. ſex:

R. *Rad. Fœnicul. Conſol. Ariſtoloch. & Caryophyll. ana unc. tres, fol. Agrimon. Hyper. Bugul. Sanicul. Plantag. ana manipulos ſex; incidantur minutim, & diſtillentur in Vini alb. & Lact. ana libr. quatuor, & eliciantur ſolummodo libr. quatuor* pro uſu.

R. *Pulv. rad. Conſolid. maj. & Gumm. Arab. ana unc. unam, Sacchar. Penid. unc. duas. Fiat Pulv.* Capiat cochl. unam bis in die.

De

De Asthmate inveterato in iis, qui sanguineo temperamento præditi sunt.

DIviditur in tres species; *Dyspnœam*, quæ difficilis est respiratio, in qua crebrior densiorque est spiritûs tractio, ex infarctu pulmonum sine stertore oriunda: *Asthma*, ubi frequens & magna respiratio, in qua diaphragma, musculi intercostales, tum etiam abdominis, violenter moventur, cum stertore & sibilo: in priore specie substantia pulmonum, in posteriore bronchia oppilantur: et *Orthopnœam*, quæ est maxima spirandi difficultas, sub qua ægrotantes non nisi sedentes, & erectâ cervice respirare possunt: musculi etiam pectoris & scapularum vehementer exagitantur.

Mittatur *sanguis* è brachio dextro ad unc. decem. Die sequenti sumat *Potionem purgativam communem*; quæ repetatur tertiâ quâque die, per duas alias vices.

Diebus à Purgatione vacuis sumat sequentia:

R. *Sem. Anis. subtiliss. pulv. drachm. duas, cum s. q. Balsam. Lucatell. Fiant Pil. ex singulis drachmis, sex.* Capiat tres manè, & quintâ pomeridianâ, superbibendo *decocti Amari sine purgantibus* unc. quatuor calidè.

Si

Si Symptomata adhuc maneant, repetatur de novo integer Processus.

De Paralysi.

SEnsus & Motus in partibus quæ afficiuntur, vel simul, vel alterutra tantùm facultas aut prorsus extinguitur aut vitiatur.

Sumat *Pil. Coch. min. scrup. duos*, alternis matutinis per sex vices; deinde capiat ter in die per triginta dies *Electuar. Antiscorbutic. drachm. duas*, superbibendo *aq. Antiscorbutic. cochl. sex.* Vide in Scorbuto.

R. *Unguent. Nervin. unc. tres, Sp. Lavendul. comp. & Sp. Coch. hortens. ana sescunc.* *Misce*, & inungantur partes affectæ, ut spina dorsi, &c. manè & serò.

Pleraque præscriptorum, utut curationi scorbuti solùm destinari videantur; attamen cum humores crudos, ac fixos, volatilisare præ aliis apta nata sunt, in Paralysi etiam conveniunt.

De

De Tussi & Phthisi.

TUssis per se patet. Phthisis autem invadit ab ætatis anno octodecim ad triginta & quinque. Extenuatur totum corpus. Febris molestat hectica, à cibo invalescens, (quæ ex celeritate pulsûs, rubedinéque genarum dignoscitur); materia per Tussim excreta cruenta est aut purulenta; in ignem conjecta, tetrum spirat odorem, & immissa in vas aquâ repletum, fundum petit. Sudores nocturni superveniunt; livescunt tandem genæ; facies pallet, exacuantur nares; temporum quoque collapsus; unguium incurvatio; capillorum defluxio; & alvi profluvium colliquativum, mortem statim subsecuturam denunciant.

Si Tussis recens fuerit, & nondum febrim, aut alia signa Peripneumoniam notham comitantia, accersiverit; vel si à Pleuritide, aut Peripneumoniâ, ob neglectam sufficientem Phlebotomiam, malè curatis eadem nequaquam orta fuerit; satis erit, ut æger per dies aliquot ab usu Vini & Carnis abstineat; & his similibus remediis ad libitum utatur.

Balsamum sulphuris Anisatum ad gutt. decem, cochl. uno Sacchar. cryftall. instillatum, bis vel ter

ter in die devoretur; ut etiam *Tabellar. ſequent.* quas ſecum æger continuò portet, unam frequenter aſſumat.

R. *Sacchar. cand. ſeſquilibr. Coq. ſ. q. aq. font. uſque dum adhæreſcat extremis digitorum; tum adde pulv. Glycyrrhizæ, Enul. campan. ſem. Aniſ. & Angelic. ana ſemunc. pulv. Irid. Florentin. Sulphur. ana drachm. duas, ol. Chem. Aniſi ſcrup. duos. Fiant ſ. a. Tabellæ domeſticæ vocand.* atque hoc interim *Eclegmate* utatur.

R. *Ol. Amygd. dulc. unc. duas, Syr. Cap. Ven. Violac. ana unc. unam, Sacchar. cand. q. ſ. Fiat Lochoch.* de quo ſæpius lambat bacillo Glycyrrhizæ, quando Tuſſis urget.

In defluxione tenui *Eclegmata incraſſantia* exhiberi poterint.

Sin verò Tuſſis his remediis haud ceſſaret, (præcipuè autem ſi febrim comitem habeat, vel ſi à Peripnuemonia aut Pleuritide originem ducat), tum ineptum fuerit pectoralibus ſidere; ſed Venæſectione & Catharſi debellanda eſt, ut in methodo, quæ in curatione Peripnuemoniæ nothæ deſcribitur.

Verum enimverò cùm, his omnibus non obſtantibus, Tuſſis non modò non curationi ceſſe-

rit, ſed & diuturnâ Pulmonum concuſſione eos adeò debilitaverit, ut Phthiſis tandem ſubingreſſa fuerit, tum hâc methodo procedendum.

R. *Balſam. Peruv. gutt. decem; inſtillentur cochl. uno Syr. Hederæ. terreſtris:* vel ſi id minus gratum fuerit ægro, *cochl. uno Sacchar. cryſtal.* Capiat ter in die, ſuperbibendo *Decocti amari ſine purgantib. unc. quatuor*, vel (ſi idem ventrem moverit) *unc. tres.*

Sed omnibus aliis (quotquot adhuc inventa ſunt) *Equitatio* ad ſatis longa & diutina itinera facilè palmam præripit, hoc obſervando, ut ſi æger juvenilem ætatem prætergreſſus fuerit, plus temporis huic exercitio impendere debet, quàm ſi puer aut juvenis eſſet: & ſanè haud multò certiùs *Cortex Peruv.* Febri intermittenti, quàm in hac ætate *Equitatio Pthiſi* medetur.

De Scorbuto.

ADſunt ſpontaneæ laſſitudines; corporis gravitas; dyſpnœa, præcipuè ex motu corporis; gingivarum putrefactio; oris graveolentia; ſanguinis è naribus crebra eruptio; ambulandi difficultas; crurum nunc intumeſcentia, nunc extenuatio, in iiſdem perpetuo maculæ lividæ,

vidæ, plumbeæ, flavæ, aut violaceæ; faciei color plerumque ex pallido fuſcus.

Extrahatur *ſanguis* è brachio ad unc. octo, niſi ſigna Hydropis adfuerint. Seq. manè exhibeatur *Potio purgat. communis*; quæ repetatur tertià quàque die per duas alias vices.

Diebus à purgatione vacuis, ut etiam poſtea, per menſem unum vel alterum ſumat ſequentia:

R. *Conſerv. Coch. hortenſ. unc. duas, Conſerv. Lujul. unc. unam, pulv. Ari compoſ. drachm. ſex, cum ſ. q. Syr. Aurantior. Fiat Electuar.* de quo capiat ad magnitud. Nuc. moſchat. maj. manè, quintâ pomeridianâ, & nocte, ſuperbibendo *aq. Raphan. compoſ. cochl. ſex*; vel ſequentis:

R. *Rad. Raphan. Ruſtican. raſpat. libr. duas, rad. Ari libr. unam, fol. Coch. hort. manipulos duodecim, fol. Menth. Salv. Naſturt. aquat. & Beccabung. ana manipulos ſex, ſem. Coch. hort. parum contuſ. ſemilibr. Nuc. moſchat. ſemunc. Vin. alb. libr. ſex; deſtillentur organis communibus, & eliciantur ſolummodo libr. ſex* pro uſu.

Vel *Folia rec. Coch. hortenſ. per ſe deſtillentur* pro uſu dicto.

Porrò ſequens cereviſia ſit pro potu ordinario.

R. *Rad. Raphan. Rustican. recentis incisi drachm. duas, fol. Coch. hortens.* N° *duodecim, Passular. enucleat.* N° *sex, Aurantii cum toto incisi dimidium, in Lagenam vitream libr. duarum. Cerevisiæ tenuis capacem, subere mox probè obturandam, immittantur.*

In hunc modum parentur eodem tempore sex Lagenæ pro usu; & post aliquot dies sex aliæ, antequam priores exhauriantur, & sic deinceps. Vel,

Vice hujus Cerevisiæ seq. *Misturæ cochl. tria vel quatuor*, immisceri poterint, singulis haustibus potûs communis.

R. *Rad. Raphan. Rustican. & sem. Coch. hortens. ana semunc. fol. Coch. hortens. manipulos duos, pulpam unius Aurant. Contundantur simul in mortar. marm. sensim adfundendo Vin. alb. semilibr. Coletur cum levi expressione,* & reponatur pro usu.

Eadem remedia, Phlebotomiâ & Catharsi omissis, in Rheumatismo scorbutico, sive Hysterico, valde prosunt.

De Podagra.

EXeunte Januario, aut incipiente Februario, ingruit horâ ferè secundâ matutinâ, dolore pollicem

pollicem pedis ut plurimum occupante, quandoque verò calcaneum, ſuram aut talum; mox ſequitur rigor, cum horrore, & febricitatione aliquali, dolor gradatim intenditur, & pari paſſu rigor atque horror recedunt; idque in ſingulas horas, donec tandem ſub noctem ad apicem pervenerit, nunc tenſionem violentam, nunc morſum canis rodentis, quandoque preſſuram, & coarctationem exprimens: hinc præ exquiſito dolore, nec linteorum ſuperincumbentium pondus, nec cubiculi à fortiori ambulatione concuſſionem ferre Podagricus valeat: dolor non ſedatur, niſi ante horam ſecundam, tertiamve matutinam, (decurſo ſcilicet nycthemeri ſpatio à primo appulſu), & jam leni madore perfuſus æger ſomno concedit; à quo evigilans, dolore multum imminuto, partem affectam tumore recenter occupatam cernit. Sequenti die, fortè etiam ad biduum, triduumve dolet nonnihil pars affecta, idque vehementius advesperacente die; levatur autem ſub galli cantu. Intra paucos dies alter pes eodem dolore torquetur. Poſtquam utrumque pedem exercuerit dolor, qui ſequuntur Paroxyſmi abnormes ſunt, tum quoad tempus invaſionis, tum durationem; atque ex ſerie horum paroxyſmulorum, conſtat Paroxyſmus, qui dicitur *Podagræ*, diuturnior breviorve pro ægri ætate. In

iis,

iis, qui vegetiores ſunt, & quos Podagra rarius invaſit, diebus ſæpe quatuordecim; in ſenioribus, atque iis quos ſæpius afflixit, duobus menſibus ferè deſinit; iis verò qui vel annis, vel diuturniore morbi mora fracti ſunt, non priùs valedicit, quàm æſtas jam adultior eam fugaverit.

Ad quatuordecim primos dies urina coloratior eſt, cum ſedimento rubro, & quaſi arenulis referto, alvus ferè conſtipata eſt. *Appetitus* proſtratio, rigor totius corporis ſub veſperam, integrum Paroxyſmum comitantur: recedentem Paroxyſmum excipit pedis affecti inter digitos pruritus, vix ferendus; unde decidunt furfures, & pedes deſquamantur.

Hactenus dolor pedibus tantum fuerit infeſtus; cum verò vel ab indebita medicatione turbatur Podagra, vel ob diuturnam morbi pertinaciam, corporis ſubſtantia quaſi in morbi fomitem pervertitur; jam manus, carpos, cubitos, genua, aliaſque regiones occupat; quandoque unum, pluresve digitos diſtorquens faſciculo radicum paſtinacæ ſimiles eos reddit, motu paulatim privans; tandemque concretiones, circa articulorum ligamenta, tophaceas generans, cretam, vel oculos cancrorum æmulantes: nonnunquam in cubitis tumorem ſubalbum ciet, ferè ad ovi magnitudinem, qui ſenſim

ſim inflammatur, cum rubore; nonnunquam femur occupans ſenſum exhibet quaſi ingentis ponderis appenſi, ſine dolore tamen notabili, at genu exinde petens, id acrius urget: artus jam habet æger ferè undequaque contractos & impeditos, ita aut claudicet, & permoleſte prorepit. Urina illam colore imitatur, quæ in diabete excernitur; dorſum aliæque partes moleſtè pruriunt, maximè ſub horam ſomni.

Poſt multos diroſque cruciatus, Paroxyſmi ſubſequentes (naturâ partim onere materiæ peccantis, partim ſenio oppreſsâ) ægrum quoad dolorem clementius tractant; at, loco doloris conſueti, ægritudo quædam cum dolore ventris, laſſitudo ſpontanea, quandoque etiam propenſio ad diarrhœam ſuperveniunt; quæ ſymptomata evaneſcunt, quoties articulos dolor fatigat: atque ita nunc dolore, nunc ægritudine, quaſi alternatim laceſſentibus, Paroxyſmus longas moras nectit.

Calculum Renum in quamplurimis parit hic affectus.

Fœminas perraro infeſtat; eaſque, non niſi jam vetulas, & viragines; pueros quoque, & juvenibus minores, vix adoritur.

Indicatio

Indicatio Curativa in eo vertitur, ut coctioni consulatur, indigestionibus sublatis, seu fit per Pharmaca, seu victûs rationem, seu exercitationem, seu alia ex istis quælibet, quæ sex res non-naturales indigitantur.

Venæsectio, Catharsis, ac Diaphoresis scopum non attingent; licèt iis qui *Renum* simul *Calculo*, & exindè orto *Mictu sanguineo* laborant, non abs re erit, semel in septimanâ, alvum *Mannâ* subducere, & singulis noctibus, post purgationem *Paregoricum* exhibere.

Medicamenta, quæ prædictæ indicationi satisfaciunt, ea sunt, quæ moderatè calent, & vel amaricant, vel linguam leniter feriunt; talia sunt, *Rad. Angelic. Enulæ, fol. Absinth. Cent. min. Chamædr. Chamæp. &c.* quibus addi possunt *Antiscorbutica* dicta; ut, *Rad. Raph. rustic. fol. Coch. hort. Nasturt. aquat. &c.* quæ tamen parcius usurpanda veniunt, quia morbi fomiti aculeos subdunt, & calorem augent, præ istis aliis, quæ miti calore, atque amaritudine, ventriculum corroborant. Haud inutile est *Electuar.* sequens:

R. *Conserv. Coch. hort. sescunc. Absinth. Rom. flav. Aurant. ana unc. unam, Angel. condit. Nuc. mosch. cond. ana semunc. Theriac. Androm. drachm. tres,*

tres, pulv. Ari comp. drachm. duas, cum ſ. q. Syr. Aurant. Fiat Elect. de quo ſumat drachm. duas bis in die, ſuperbibendo ſeq. aq. diſtill. cochl. quinque vel ſex:

R. *Rad. Raph. Ruſt. inciſ. unc. tres, Coch. hortenſ. manipulos duodecim, Naſturt. aq. Becabung. Salv. Menth. ana manipulos quatuor, Cort. Aur.* N° *ſex, Nuc. moſch. condit.* N° *duo, Cereviſ. Brunſvicenſ. libr. duodecim*; diſtillentur organis communibus, donec ſolummodo libr. ſex aquæ eliciantur pro uſu.

Hæc autem remedia *digeſtiva*, conſtanter, atque omni adhibitâ diligentiâ, aſſiduè uſurpanda, & in *Paroxyſmorum* intervallis præcipuè in uſum revocanda ſunt.

Mediocritas ea in cibo obſervanda eſt, ut neque plus alimenti ingeratur, quàm ventriculus concoquere valeat; neque è contra nimiâ abſtinentiâ, partes eâ proportione alimenti defraudentur, quæ earundem robur & vigorem ſuſtinere potis eſt. Quoad qualitatem autem ciborum, ægri palato conſulendum eſt, & unica ciborum ſpecie ſingulis paſtibus veſcatur; de cæteris, demptâ carne, pro libitu comedat; modò nec acria, nec ſale condita ſint, nec aromatis. Prandere tantum expedit; loco autem cœnæ in-

dulgeat ſibi hauſtum cereviſiæ alicujus tenuioris, quo calculi concretio impediatur.

Liquores optimi ſunt, qui neque ad vini generoſitatem aſcendunt, nec ad aquæ debilitatem, ne frigore ſuo lædant ventriculum, deprimuntur. Hujuſmodi eſt *Cereviſia tenuis Londinenſis*, aut multa aqua cum pauco vino permixta; aqua autem pura & cruda periculoſa eſt: cùm autem univerſa ferè corporis ſubſtantia in podagram degeneraverit, à liquore quocunque fermentato, quantumvis leni & tenui, abſtineat, & utatur *Decocto Diætetico ex Sarſa, in remediorum formulis deſcripto*, ubi primum à paroxyſmo convaluerit, per reliquum vitæ curſum.

Sin autem æger à longo & nimio liquorum inebriantium uſu, vel ab ætate provectiore, vel denique præ nimia debilitate, cibos abſque vino nequeat concoquere; in paſtibus hauſtum vini Hiſpanici ſibi indulgeat, *Apozema Diæteticum* abdicans.

Æger maximè hyemis tempore, maturè lectum petat, diluculo exſurgat, animus ſit tranquillus, nec nimis intentus ſtudiis, & rebus ſeriis; cæteris verò omnibus, exercitatio corporis quotidiana facile palmam præripit, quæ moderata ſit, & perſeverans, nullo autem modo juſto vehementior. Quoad exercitii genus, quoties

nec

nec grandior ætas, nec calculus intercedant, reliquis præferenda eſt equitatio conſtans, ac aſſidua in aëre ſalubri, aut vectio in curru.

Veneris lenociniis ne indulgeat: Remedia externa nulla adhibenda.

Quamvis nihil magni in paroxyſmo tentandum ſit, conducet tamen fortaſſe per aliquot dies, ubi primum à morbo corripitur, à carnibus abſtinere, juſculo uti avenaceo, aut alio pari alimento; ſin autem ſpiritus animales ataxiam concipere apti ſunt, non expedit à carnibus abſtinere diutius, quàm ventriculus earum uſum averſetur: ne quid autem, vel in quantitate vel in qualitate, ciborum aut potûs peccet.

Symptomatis iis occurrendum eſt, à quibus æger in paroxyſmo de vita periclitatur: horum maximè familiare eſt, ventriculi languor, cum ventris torminibus, tanquam à flatu: hoc in caſu, nihil æque votis reſpondet, ac Vini Canarienſis hauſtulus ſubindè deglutitus; exercitio utatur æger: ſin autem ſymptoma, inducias haud ferens, mortem minitetur, modo caput malum non impetat, ad *Laudanum* ſtatim confugiendum, *viz. gutt. viginti* in hauſtulo *aq. Epidem.* & in lecto ad quietem ſe componat. [*Hác ipſá methodo, ſe ab imminenti morte liberavit auctor clariſſimus; ubi ex errore aliquo, circa res ſex non-naturales, in ingentem ventriculi ægri-*

tudinem incidit, cum vomituritione, & aliquali ventris dolore; artus interim, ex retrocessione materiæ Podagricæ, dolores erant expertes, ac ad motum plus solito habiles. Congium nempe unum liquoris possetici, vel Cerevisiæ tenuis devorabat; & quamprimum totum per vomitum rejecerit, Vini Canar. haustulum, cui instillatæ fuerint Laud. liquid. gutt. octodecim sumebat.] Quod si huic remedio symptoma non cedat, sudor provocetur methodo & medicamentis huic usui dicatis, ad biduum triduumve, manè & vesperi, per duas tresve horas continuas.

Si autem metastasis fuerit materiæ peccantis in pulmonum lobos, liberatis artubus à dolore, & tumore, tractandum est hoc symptoma pari modo ac Peripneumonia absoluta; venæsectione scilicet repetitâ, diætâ, & remediis refrigerantibus, & incrassantibus; purgandus est insuper æger, inter venæsectiones, potionibus lenientibus: sudoris autem provocatio obest.

Phthisis seu Tabis Descriptio & Cura.

Plures sunt Tabis species: Prima ferè oritur è frigore hyeme contracto. Paulo enim ante solstitium Brumale quamplurimi ab ingruente tempestate frigidâ, tussi tentantur. Quæ cùm illos invaserit quibus pulmones ab ortu sunt infirmiores, omnino necesse est, ut à repetitis Tussiendi conatibus magis adhuc debilitentur; atque ita tandem alimento sibi proprio assimilando, præ mala διαθέσει, prorsus impares reddantur. Hinc jam ingens Pituitæ crudæ copia aggeritur, quæ continuâ Pulmonum agitatione & vehementi nisu affatim per os rejicitur. Pulmones exinde pure referti purulenta μιάσματα quaquaversum in carnes dispergunt. Hinc enascitur febris putrida, cujus Paroxysmus sub vesperam fatigat; sub auroram verò sudore copioso ac vires im[..]inuente solvitur. Denique ad malorum cumulum Diarrhœa succedit, partim ab humoribus putridis ex arteriis mesentericis in intestina depositis excretisque, partim à labefactato pessundatoque viscerum

rum Tono. Atque ita demum æger proximâ æſtate fato ſuo fungitur, à morbo, cui prægreſſa hyems viam ſtraverat, extinctus. Atque hæc eſt præcipua Tabis ſpecies.

Porro cùm ſanguis hac tempeſtate particulis humidis admodum ſcateat, perſpiratioque à ſubita pororum contractione plus ſatis inhibeatur, particulæ hæ in pulmones depluunt per interſperſos Venæ Arterioſæ ramos; vel per Ductus Salivales in glandulis fauces occupantibus reponuntur; unde jam humor per Aſperam Arteriam delapſus in Pulmones, Catarrhi ritu, eos ita jugiter irritat, ut creber & vehemens tuſſiendi connatus, tum illam debilitatem, tum alia quæ diximus ſymptomata, brevi accerſat. Cùmque non jam amplius naturalem ſibi pulmones œconomiam ſtatumque tueri valeant, Glandulæ & Tubercula adnaſci ſolent; quæ in ægris ex hoc morbo decedentibus, ſi aſpiciantur pulmones, purulentâ ſanie, utplurimum diſtenta reperiuntur.

Ubi ſemel invaluerit hic morbus, & radices egerit, remedia plerumque aſpernatur. Tentari utcunque poteſt medicatio, minuendo cauſam defluxionis in pulmones, pertusâ in Cubito Venâ, Catharticis mitioribus; tum medicamentis pectoralibus dictis, ad varios morbi ſtatus

ac-

accommodatis; incraſſantibus ſcilicet, ubi humor ſubtilior & tenuior vim expultricis facultatis videtur eludere; attenuantibus verò, ubi pituita craſſior ægre, & cum moleſtia per os rejicitur. Dein & hectica Febris remediis refrigerantibus contemperantibuſque coërcenda: talia ſunt *Lac. Aſininum, aqua lactis ſtillatitia; Emulſiones ex Amygd. dulc. ſem. Melon. Pepon. Papav. albi, aq. Fl. Paralyſ. &c.* Denique & curando Ulceri opera danda eſt; cui rei Terebinthina illa liquida, *Opobalſamum* vulgò dicta, apprimè conferre cenſetur.

Hujuſce morbi Curatio, me judice, hâc methodo optimè ac feliciſſimè inſtituetur. Primum educatur è brachio *ſanguis*; dein ſubducatur Alvus ad tres dies continuos, vel *Pil. Coch. majoribus*, vel *Decocto laxante à nobis præſcripto.* Tertiâ nocte exhibeatur *Syrup. de Mecon. ſemunc.* Intermiſſo biduo triduove, pro re natâ repetatur Purgatio; idque toties fiat, quoties opus eſſe videatur, donec ſymptomata vel prorſus evanuerint, vel ſaltem miteſcant. Poſt ſingulas Catharſes jam finitas, capiat *Opobalſami gutt. viginti, Sacchari particulæ majori inſtillatas permixtaſque*, nihil ſuperbibendo; vel *Pil. è Terebinth. ex inſula Chio* cum *Saccharo cando* confectam. Opobalſamum non aſſumendum eſt, niſi

præegreſſis

prægreſſis evacuationibus debitis. Hujus loco *Electuarium è Balſamo Lucatelli, Glychirrhizæ pulvere, ſemine Aniſi & Terebinthina concinnatum* poterit ſubſtitui. Poſt evacuationes ſedulo conandum eſt, ut Tuſſis ſedetur, ne pulmones jugi agitatione infirmiores evadant. Huc facit præ cæteris Syrupus jam laudatus, qui hac formula poſſit uſurpari :

R. *Decoct. pectoral. libr. unam, Syr. de Mecon. Syrup. Capill. Ven. ana unc. duas.* Capiat cochl. quinque ter in die. Medicamentum hoc ita frequenter hauſtum catarrhum in Pulmones depluentem paulatim ſiſtet ; eoſque in priſtinam ἐυεξίαν reducet, niſi jampridem à naturali ſtatu nimium receſſerint. Promovebit inſuper purulentæ materiæ in iiſdem aggeſtæ concoctionem.

At verò Palmarium hujuſce Morbi præſidium eſt, ut æger quotidie *equo vehatur*. Et qui ſe huic corporis exercitio ſanandum tradit, nullis jam Diætæ legibus adſtrictus, nullo cibi potuſve genere privandus eſt : cùm in hoc uno omnis rei cardo vertatur. Quibuſdam eorum qui ex hac methodo convaluere, tumor in collo exortus eſt, non multum à Scrophulis abludens.

Eſt

Est & ALIA Tabis species à Tussi prognata, longè diverso anni tempore, initio scilicet æstatis. Hæc Juvenes persæpe illos invadit, qui debiliori sunt corporis habitu, & quorum sanguis particulis calidis acribusque refertus est. Sanguinem isti è pulmonibus per tussim exantlant, nimio meri potu priùs excalefacti. Ægri dolorem sive ægritudinem quandam in pulmonibus persentiscunt: Quæ symptomata, nisi maturè remediis appropriatis eliminentur, primo scabrities, mox & ulcus accedit; unde pus confectum demum exspuitur.

Dicta jam Tabis species, Venæsectione & Catharsi bis alternatim repetitis, saltem in principio, facile vincetur: si Diætá insuper refrigerante & incrassante utatur æger, & à carnibus in solidum abstineat.

TERTIA hujus Morbi species ortum debet materiæ Febrili in pulmones, Febre jam fatiscente, amandatæ; qui sensim infirmiores redditi à symptomatis jam memoratis vexantur.

Quandoque oritur à sanie istâ purulentâ, quæ à Pleuriticis non satis copiosè per expectorationem egeritur. Quo in casu eandem, quàm Empyema, curationem postulat.

Sunt etiam qui à nimis copiosis, & debito frequentioribus evacuationibus debilitati in QUARTAM Tabis speciem præcipitantur. Hos calor Hecticus à cibo potuque sumpto, sub noctem lacessit: atque hos præ cæteris Aphthæ infestant.

FINIS.

INDEX.

Hœ-

